

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

เทศบาลตำบลกุดแฮด
อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ของเทศบาลตำบลกุดแฮด เป็นการจัดทำแผนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒ และ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจัดทำตามขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปแบบขั้นตอน มีเป้าหมาย ชัดเจนและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสกลนคร โดยการนำเอาข้อมูลจากการสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชนในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา นำมาประมวลผลสรุปเป็นประเด็นนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อร่วมกันในการพิจารณากำหนดแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาท้องถิ่นสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางที่ชัดเจน ลดการซ้ำซ้อนและทำให้สามารถตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกุดแฮด ให้มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะดำเนินการ หากได้รับการจัดสรรงบประมาณ

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) จะเกิดประโยชน์สูงสุดได้หากดำเนินงานไปตามแนวทางที่กำหนด ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรมแผนงาน/โครงการที่วางไว้อย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชน สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการบริหารได้รับการพัฒนาอย่างสูงสุด บนพื้นฐานของการประหยัด แต่มีประสิทธิผลและมีประสิทธิผล

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลกุดแฮด

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ ๑	สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๑ -๑๖
ส่วนที่ ๒	ยุทธศาสตร์องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๗-๘๔
ส่วนที่ ๓	การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๘๕-๘๖
ผ.๐๑	บัญชีสรุปโครงการพัฒนา	๘๗-๘๘
ผ.๐๒	แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	๘๙-๑๐๖
	แผนงานเคหะและชุมชน	๑๐๗-๑๑๗
	แผนงานสาธารณสุข	๑๑๘-๑๒๕
	แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	๑๒๖-๑๒๙
	แผนงานบริหารทั่วไป	๑๓๐-๑๓๙
	แผนงานรักษาความสงบภายใน	๑๔๐-๑๔๓
	แผนสังคมสงเคราะห์	๑๔๔-๑๔๕
	แผนงานการศึกษา	๑๔๖-๑๕๔
	แผนงานศาสนาและวัฒนธรรม	๑๕๕-๑๕๗
	แผนงานงบบกลาง	๑๕๘-๑๖๐
ผ.๐๒/๑	บัญชีโครงการที่เกินศักยภาพ	๑๖๑-๑๖๒
ผ.๐๑	บัญชีสรุปครุภัณฑ์	๑๖๓-๑๖๓
ผ.๐๓	บัญชีครุภัณฑ์	
	สำนักปลัด	๑๖๔-๑๖๖
	กองคลัง	๑๖๗-๑๖๘
	กองช่าง	๑๖๙-๑๗๔
	กองการศึกษา	๑๗๕-๑๘๑
ส่วนที่ ๔	การติดตามและประเมินผล	๑๘๑-๑๘๖

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

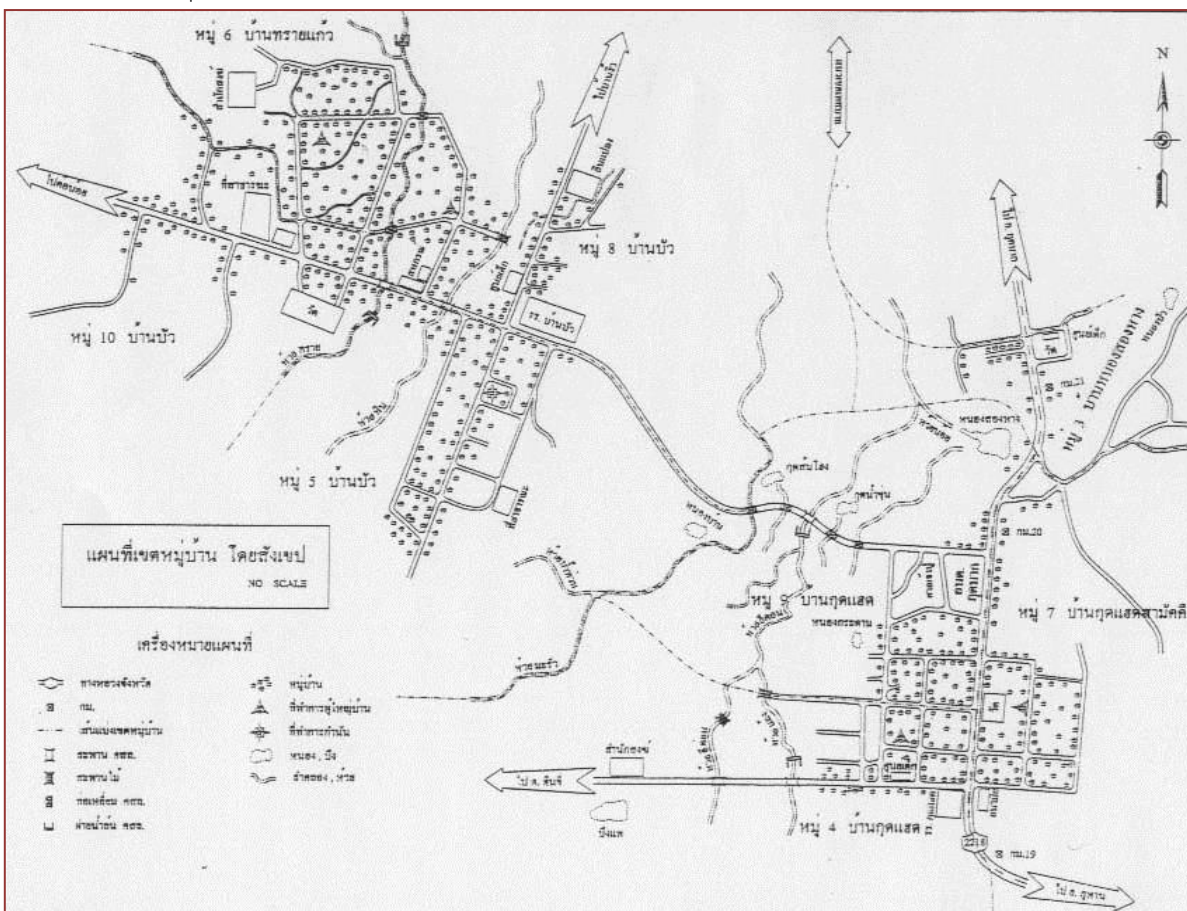
๑.๑ ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลกุดแฮด เดิมชื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบาก จัดตั้งเป็น อบต. เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ และต่อมาได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลกุดแฮด เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ ๒๕๒ หมู่ที่ ๙ บ้านกุดแฮด ถนนสาย กุดบาก - คำเพิ่ม อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

เทศบาลตำบลกุดแฮดมีเนื้อที่ ๑๓๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๘๔,๓๗๕ ไร่ (๖๒๕ ไร่ = ๑ ตารางกิโลเมตร) โดยมีพื้นที่ติดต่อกับตำบลและอำเภอดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	ตำบลกุดไทร	อำเภอกุดบาก	จังหวัดสกลนคร
ทิศใต้	จรด	ตำบลโคกภู	อำเภอกุพาน	จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันออก	จรด	ตำบลนาม่อง	อำเภอกุดบาก	จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันตก	จรด	ตำบลดินจี่	อำเภอคำม่วง	จังหวัดกาฬสินธุ์

แผนที่เทศบาลตำบลกุดแฮด

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ตั้งอยู่เทือกเขาภูพาน ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงภูเขาสลับกับที่ราบลูกคลื่นที่อยู่ช่วงกลางระหว่างทิวเขาภูพานในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดสกลนคร

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศเป็นแบบร้อนชื้น มีแหล่งน้ำหลายสายซึ่งกำเนิดจากเทือกเขาภูพาน สำหรับช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงเดือนธันวาคม – เมษายน แบ่งฤดูกาล ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งเหมาะสำหรับเพาะปลูกทำการเกษตร

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลกุดแฮด มีจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลกุดแฮดทั้งหมด ดังนี้

๑. หมู่ที่ ๑ บ้านกุดบาก อยู่ในเขตเทศบาลตำบลกุดบาก
๒. หมู่ที่ ๒ บ้านกุดบาก อยู่ในเขตเทศบาลตำบลกุดบาก
๓. หมู่ที่ ๓ บ้านหนองสองหาง อยู่ในเขตเทศบาลตำบลกุดบากบางส่วน
๔. หมู่ที่ ๔ บ้านกุดแฮด
๕. หมู่ที่ ๕ บ้านบัว
๖. หมู่ที่ ๖ บ้านทรายแก้ว
๗. หมู่ที่ ๗ บ้านกุดแฮดสามัคคี
๘. หมู่ที่ ๘ บ้านบัว
๙. หมู่ที่ ๙ บ้านกุดแฮด
๑๐. หมู่ ๑๐ บ้านบัว

จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลกุดแฮด มี ๘ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐ จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลกุดแฮดบางส่วนมี ๑ หมู่บ้านคือหมู่ที่ ๓

๒.๒ การเลือกตั้ง

เทศบาลตำบลกุดแฮดแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น ๒ เขต เขต ๑ ประกอบด้วย หมู่ ๕,๖,๘,๑๐ เขต ๒ ประกอบด้วย หมู่ ๓,๔,๗,๙

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุดแฮด มีจำนวนทั้งสิ้น ๖,๐๗๘ คน โดยแบ่งเป็น ชาย ๓,๐๖๘ คน หญิง ๓,๐๑๐ คน รวมครัวเรือนทั้งสิ้น ๑,๘๔๕ ครัวเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๔๕ คน ต่อตารางกิโลเมตร แยกตามตารางดังต่อไปนี้ (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ชาย	หญิง	ผู้ใหญ่บ้าน	เบอร์โทร
๓	บ้านหนองสองหาง	๙๕	๑๗๕	๑๗๖	นายวิวัฒน์ ดาบลาอำ	๐๘-๕๖๓๓-๔๕๖๖
๔	บ้านกุดแฮด	๒๙๕	๔๖๕	๔๕๗	นายพิทยา สุมา	๐๘-๙๓๗๖-๖๔๑๘
๕	บ้านบัว	๒๕๑	๔๐๐	๓๗๓	นายสมศักดิ์ กุดวงศ์แก้ว	๐๘-๓๓๔๓-๙๐๖๘
๖	บ้านทรายแก้ว	๒๒๖	๓๕๗	๓๑๖	นางนิคม บริรักษ์	๐๙-๑๓๖๒-๓๕๐๙
๗	บ้านกุดแฮดสามัคคี	๒๗๔	๔๖๙	๔๘๒	นายถนอมจิต โถแก้วเขียว	๐๘-๒๑๒๑-๑๓๗๑
๘	บ้านบัว	๒๘๗	๔๗๔	๔๗๓	นายพงษ์สวัสดิ์ กุดวงศ์แก้ว	๐๘-๒๑๑๔-๕๘๕๙
๙	บ้านกุดแฮด	๒๒๓	๔๒๐	๔๔๖	นายสมัย ศรีมุกดา	๐๘-๘๕๑๓-๒๗๙๒
๑๐	บ้านบัว	๑๙๔	๓๐๘	๒๘๗	นายกาไทย กุดวงศ์แก้ว	๐๘-๐๑๘๒-๔๖๙๐
	รวม	๑,๘๔๕	๓,๐๖๘	๓,๐๑๐		

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

ช่วงอายุ ปี	เพศชาย (คน)	เพศหญิง (คน)	รวม (คน)	หมายเหตุ
แรกเกิด - ๕ ปี	๑๔๗	๑๖๓	๓๑๐	
๖ ปี - ๑๑ ปี	๒๑๓	๑๗๗	๓๙๐	
๑๒ ปี - ๑๗ ปี	๑๔๒	๑๙๙	๔๒๕	
๑๘ ปี - ๒๓ ปี	๑๙๕	๒๒๙	๔๕๔	
๒๔ ปี - ๒๙ ปี	๒๒๖	๒๓๐	๔๕๖	
๓๐ ปี - ๓๕ ปี	๒๘๘	๒๖๔	๕๕๒	
๓๖ ปี - ๔๑ ปี	๓๓๐	๒๘๐	๖๑๐	
๓๒ ปี - ๔๗ ปี	๓๒๖	๓๒๖	๖๕๒	
๔๘ ปี - ๕๓ ปี	๓๒๙	๒๖๙	๖๕๒	
๕๔ ปี - ๖๐ ปี	๒๙๕	๓๑๙	๖๑๔	
๖๑ ปีขึ้นไป	๔๖๓	๕๐๐	๙๖๓	
รวม	๒,๙๕๔	๒,๙๕๖	๖,๐๗๘	
ต่ำกว่า ๑๘ ปี	๕๐๒	๕๓๙	๑,๐๔๑	
อายุ ๑๘-๖๐ ปี	๑,๙๘๙	๑,๙๑๗	๓,๙๐๖	
๖๑ ปีขึ้นไป	๔๖๓	๕๐๐	๙๖๓	

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ ด้านการศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง

ที่	โรงเรียน	จำนวนเด็กนักเรียน										
		อนุบาล	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖	ม.๑	ม.๒	ม.๓	รวม
๑	โรงเรียนบ้านบัวคุรุ ราษฎร์สามัคคี	๔๕	๒๐	๓๓	๓๔	๓๒	๒๖	๒๓	๔๐	๒๖	๒๖	๓๐๕
๒	โรงเรียนบ้านกุด แฮดวัฒนราษฎร์ผดุง	๔๖	๒๔	๒๗	๓๐	๒๕	๒๔	๒๗	๒๕	๒๗	๒๖	๒๘๑
	รวม	๙๑	๔๔	๖๐	๖๔	๕๗	๕๐	๕๐	๖๕	๕๓	๕๒	๕๘๖

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง

ที่	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนนักเรียน (เด็กเล็ก)
๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดแฮด	๔๒
๒	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบัว	๔๘
๓	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์หนองสองหาง	๓๕
	รวม	๑๒๕

- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จำนวน ๑ แห่ง

ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

๔.๒ ด้านสาธารณสุข

สถานบริการสาธารณสุข จำนวน ๑ แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกุดแฮดสามัคคี ให้บริการประชาชนหมู่ ๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐

ตารางข้อมูลภาคีเครือข่ายด้านสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	รายชื่อ อสม.	เบอร์โทร
๓	บ้านหนองสองหาง	นายโอภาส บุญบุตร	-
๔	บ้านกุดแฮด	นายปราเรียน ศรีมุกดา	๐๙๘-๑๐๖-๒๐๐๘
๕	บ้านบัว	นายไพรัตน์ จุมศรีสิงห์	-
๖	บ้านทรายแก้ว	นายไพเดช กุดวงศ์แก้ว	๐๙๓-๕๗๑-๐๙๔๘
๗	บ้านกุดแฮดสามัคคี	นายสมภาร ราชบาศรี	๐๙๓-๔๖๙-๕๑๘๑
๘	บ้านบัว	นางชิต กุดวงศ์แก้ว	๐๙๒-๗๒๘-๔๓๓๐
๙	บ้านกุดแฮด	นางนวลมณี ศรีมุกดา	๐๙๘-๘๖๓-๗๘๘๓
๑๐	บ้านบัว	นางประหยัด บริรักษ์	๐๘๗-๐๒๒-๒๗๒๐

ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

สถานการณ์การเสียชีวิตของประชากร

ภาวะการเสียชีวิตของประชากรในตำบล ซึ่งโรคที่เป็นสาเหตุการเสียชีวิตที่สำคัญ คือ โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหลอดเลือดสมอง ส่วนใหญ่เป็นโรคไม่ติดต่อ ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมของคนที่ไม่ถูกต้อง และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งไม่มีการติดต่อและแพร่กระจายของโรค แต่สามารถป้องกันได้หากรู้และเข้าใจปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพได้ถูกต้อง เพราะจะช่วยให้สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การเกิดโรคได้

๔.๓ อาชญากรรม

เทศบาลตำบลกุตแฮดไม่ค่อยมีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากเนื่องจากชุมชนได้อยู่ร่วมกันมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่าส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการป้องกันอุบัติเหตุอาชญากรรมได้แก่ จัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดให้บริการในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดติดต่อกันหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ห้ามขับรถเร็ว ตามมาตรฐานที่ทางราชการกำหนด การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

๔.๔ ยาเสพติด

เทศบาลตำบลกุตแฮด ดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดเป็นประจำทุกปี และจัดกิจกรรมตามโครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และฝึกอาชีพให้กับผู้ที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูเป็นประจำทุกปี

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์ (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

จำนวนผู้สูงอายุในบัญชีผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลกุตแฮด	จำนวน ๘๔๔ คน
จำนวนผู้พิการในบัญชีผู้พิการของเทศบาลตำบลกุตแฮด	จำนวน ๒๐๘ คน
จำนวนผู้ป่วยเอดส์ในบัญชีผู้ป่วยเอดส์ของเทศบาลตำบลกุตแฮด	จำนวน ๑๖ คน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๑๘ สายกุตบาก – คำเพิ่มเชื่อมระหว่างอำเภอกุดบากกับอำเภอภูพาน
- ทางหลวงชนบท สายกุตบาก – ดินจี่ เชื่อมระหว่าง อำเภอกุดบากกับอำเภอดงหลวง
- เส้นทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน เป็นสภาพถนนลาดยาง
- ถนนภายในหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและถนนลูกรังบางส่วน

หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	ถนนลาดยาง(สาย)	ถนน คสล. (สาย)	ถนนลูกรัง (สาย)	ถนนดิน (สาย)
๓	บ้านหนองสองหาง	๑	๓	๓	๑
๔	บ้านกุดแฮด	๑	๖	๔	๔
๕	บ้านบัว	๑	๔	๖	๑
๖	บ้านทรายแก้ว	-	๖	๓	๕
๗	บ้านกุดแฮดสามัคคี	๑	๔	๓	๓
๘	บ้านบัว	๒	๔	๖	๒
๙	บ้านกุดแฮด	๑	๖	๓	๑
๑๐	บ้านบัว	๑	๔	๖	๒

๕.๒ การไฟฟ้า

จำนวนหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าเข้าถึง ๘ หมู่บ้าน การให้บริการไฟฟ้าสาธารณะ ดังนี้

หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	ไฟฟ้าสาธารณะ(จุด)
๓	บ้านหนองสองหาง	๑๓
๔	บ้านกุดแฮด	๑๔
๕	บ้านบัว	๒๖
๖	บ้านทรายแก้ว	๑๙
๗	บ้านกุดแฮดสามัคคี	๓๖
๘	บ้านบัว	๒๕
๙	บ้านกุดแฮด	๑๙
๑๐	บ้านบัว	๒๕

๕.๓ การประปา

การให้บริการประปาในเขตพื้นที่ตำบลกุดแฮด ดังนี้

ประปาหมู่บ้าน บริหารจัดการโดยคณะกรรมการประปาหมู่บ้าน จำนวน ๔ แห่ง

๑. ประปาหมู่บ้านหมู่ที่ ๓ บ้านหนองสองหาง บริการประชาชนหมู่ ๓
๒. ประปาหมู่บ้านหมู่ที่ ๔ บ้านกุดแฮด บริการประชาชน หมู่ ๔ ,๙,๘
๓. ประปาหมู่บ้านหมู่ที่ ๕ บ้านบัว บริการประชาชน หมู่ ๕,๘
๔. ประปาหมู่บ้านหมู่ที่ ๖ บ้านทรายแก้ว บริการประชาชน หมู่ ๖,๑๐
๕. ประปาเทศบาลตำบลกุดแฮด บริการประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง

๕.๔ โทรศัพท์

การติดต่อสื่อสารโทรคมนาคมส่วนมากใช้โทรศัพท์มือถือ

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

มีไปรษณีย์ในเขตพื้นที่อำเภอ จำนวน ๑ แห่ง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

หมู่	หมู่บ้าน	ทำนา	ทำสวน	รับจ้าง	ค้าขาย	เลี้ยงสัตว์	รับราชการ	ประกอบอาชีพอย่างเดียว	ประกอบอาชีพหลายอย่าง	คนว่างงาน
๓	หนองสองหาง	๒๑๑	๑๙๘	๖๖	๑๓	๒๔	๑๖	๕	๔๑	๒
๔	บ้านกุดแฮด	๑๖๔	๓๐	๔๐	๙	๑๕๐	๒๐	-	-	-
๕	บ้านบัว	๑๗๐	๒๑๐	๑๒๐	๘	๖๕	๑๓	-	-	-
๖	บ้านทรายแก้ว	๑๕๐	๑๘๐	๑๕๐	๘	๑๔๐	๖	๑๐	๓๐	๕
๗	บ้านกุดแฮดสามัคคี	๑๘๐	๑๒๐	๑๐๐	๑๑	๖๕	๑๕	๔๕	๑๐	-
๘	บ้านบัว	๑๘๐	๑๕๐	๑๒๐	-	๑๕๐	-	๑๐	๑๘๐	๒
๙	บ้านกุดแฮด	๑๗๑	๑๕๐	๑๐๐	๕๓	-	๔	๒	-	๙๐
๑๐	บ้านบัว									

อาชีพของประชากร ประชากรส่วนมากมีอาชีพทางการเกษตร เช่น

- ปลูกข้าว ส่วนมากจะทำนาปี ข้าวที่ปลูกส่วนมากเป็นข้าวเหนียว
 - ปลูกมันสำปะหลัง อ้อย เนื่องจากผลผลิตต่อไร่ ต่ำลงทุกปี
 - ยางพารา ปาล์มน้ำมัน
 - การเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ
 - กลุ่มอาชีพทอผ้าครามหมู่ ๙ บ้านกุดแฮด หมู่ ๗ บ้านกุดแฮดสามัคคี
- ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ ๓๕,๔๕๑.๑๗ บาท / คน / ปี

๖.๒ การประมง

ประชากรส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่ ไม่ได้ประกอบอาชีพทำการประมง เพียงแต่จับสัตว์น้ำตามห้วยหนอง คลองบึง หรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เพื่อใช้สำหรับการบริโภค และทำรายได้บ้างเป็นบางส่วน

๖.๓ การปศุสัตว์

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลกุดแฮด ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์เป็นอาชีพหลัก เพียงแต่เลี้ยง สัตว์ เพื่อทำการเกษตร และเลี้ยงไว้เพื่อการบริโภค

๖.๔ การบริการ

สถานประกอบการด้านการบริการ

- สหกรณ์การเกษตร	จำนวน	-	แห่ง
- ร้านจำหน่ายอาหาร	จำนวน	-	แห่ง
- สถานีจอดรถโดยสารประจำทาง	จำนวน	-	แห่ง
- ธนาคารพาณิชย์	จำนวน	-	แห่ง
- คลินิก	จำนวน	๑	แห่ง
- ร้านเกมส์/ร้านคาราโอเกะ	จำนวน	๒	แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตเทศบาลตำบลกุตแฮด ยังมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่น่าสนใจคือ เหวท่าหาด และมีการจัดงานประจำปีคืองานรวมน้ำใจไทกะเลิงซึ่งเป็นงานประจำปี ที่รวบรวมศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม ท้องถิ่นพื้นบ้านของชาวเผ่ากะเลิง ซึ่งเป็นชนเผ่าของอำเภอกุตบาก

๖.๖ อุตสาหกรรม

- โรงสีข้าว	จำนวน	๑๑	แห่ง
- บั๊มน้ำมัน	จำนวน	๖	แห่ง
- ที่พักรีสอร์ต	จำนวน	๓	แห่ง
- ร้านวัสดุก่อสร้าง	จำนวน	๑	แห่ง

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

เทศบาลตำบลกุตแฮดมีกลุ่มอาชีพทอผ้าครามที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนทุกปีในช่วงหมดฤดูเก็บเกี่ยว ผลผลิตทางการเกษตร ประชาชนก็จะรวมกลุ่มกันทอผ้าครามเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน

๖.๘ แรงงาน

ใช้แรงงานคนเป็นส่วนใหญ่ และใช้เครื่องจักรกลเป็นส่วนน้อยจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ – ๖๐ ปี อยู่ในกำลังวัยแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ – ๕๐ ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มี โรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เนื่องจากพื้นที่ส่วนมากเป็นที่ทำการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๗. ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่

- วัด	จำนวน	๓	แห่ง
- สำนักสงฆ์	จำนวน	๖	แห่ง

๗.๒ ประเพณีงานประจำปี

ตำบลกุดแสดมีงานประเพณียึดถือปฏิบัติตามประเพณีสำคัญดังนี้

๑.) บุญขึ้นปีใหม่	จัดกิจกรรมในเดือนมกราคม
๒.) บุญกองข้าว	จัดกิจกรรมในเดือนกุมภาพันธ์
๓.) บุญประจำปี	จัดกิจกรรมในเดือนมีนาคม
๔.) วันสงกรานต์	จัดกิจกรรมในเดือนเมษายน
๕.) บุญเบิกบ้าน	จัดกิจกรรมในเดือนพฤษภาคม
๖.) เข้าพรรษา	จัดกิจกรรมในเดือนกรกฎาคม
๗.) บุญข้าวประดับดิน	จัดกิจกรรมในเดือนสิงหาคม
๘.) บุญข้าวสาก	จัดกิจกรรมในเดือนกันยายน
๙.) บุญออกพรรษา	จัดกิจกรรมในเดือนตุลาคม
๑๐.) บุญกฐิน	จัดกิจกรรมในเดือนพฤศจิกายน
๑๑.) วันลอยกระทง	จัดกิจกรรมในเดือนพฤศจิกายน

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาท้องถิ่น

พื้นที่เทศบาลตำบลกุดแสดมีภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน คือ หมอดู หมอเป่า หมอสมุนไพร หมอจอดกระดูก หมอสูตรสู่วิญ หมอเป่าสายเลือด หมอให้พร และมีภาษาที่สำคัญ ๆ คือ ภาษาย้อและกะเลิง วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านคือมีความสามัคคีของคนในชุมชนดีมาก

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

เทศบาลตำบลกุตแฮดมีสินค้าพื้นเมืองที่ถือเป็นสินค้าโอท็อปของตำบลคือ กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายอ้อมคราม (บ้านกุตแฮด หมู่ ๙ บ้านกุตแฮดสามัคคี หมู่ ๗ บ้านกุตแฮด หมู่ ๔) และกลุ่มจักรสาน

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

๑. ห้วยอีต่อน ต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพาน ไหลผ่านท้องที่ตำบลโคกภู

ตำบลกุตบาก ไหลลงสู่เขื่อนน้ำอูน

๒. ห้วยแม่ริ้วน้อย	อยู่ในพื้นที่บ้านกุตแฮด หมู่ที่ ๔
๓. ห้วยแล้ง	อยู่ในพื้นที่บ้านกุตแฮด หมู่ที่ ๔
๔. ห้วยทราย	อยู่ในพื้นที่บ้านบัว หมู่ที่ ๘ บ้านทรายแก้ว หมู่ที่ ๖
๕. หนองสองหาง	อยู่ในพื้นที่บ้านหนองสองหาง หมู่ที่ ๔
๖. บึงแพ	อยู่ในพื้นที่บ้านกุตแฮด หมู่ที่ ๔
๗. บึงไม้ตาย	อยู่ในพื้นที่บ้านทรายแก้ว หมู่ที่ ๖
๘. ห้วยน้ำท่วม	อยู่ในพื้นที่บ้านบัว หมู่ที่ ๕
๙. ห้วยหิน	อยู่ในพื้นที่บ้านบัว หมู่ที่ ๕
๑๐. หนองบัว	อยู่ในพื้นที่บ้านทรายแก้ว หมู่ที่ ๖

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

๑. ฝาย	จำนวน ๑๒ แห่ง
๒. บ่อน้ำตื้น	จำนวน ๒ แห่ง
๓. บ่อโยก	จำนวน ๒๗ แห่ง
๔. ฝายชะลอน้ำ	จำนวน ๘ แห่ง

น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

๑. ประปาหมู่บ้าน จำนวน ๔ แห่ง หมู่ ๓,๔,๕,๖
๒. ประปาเทศบาลตำบลกุดแฮด จำนวน ๑ แห่ง

๘.๒ ป่าไม้

พื้นที่ตำบลกุดแฮดมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญคือ ป่าชุมชนบ้านกุดแฮด ซึ่งเป็นป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งป่าแห่งนี้ชาวบ้านมีความหวงแหนเป็นอย่างมาก ได้ช่วยกันดูแลรักษาป่าเป็นอย่างดี ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งนำมาถึงความเสียหายของธรรมชาติ เพราะพื้นที่ป่าแห่งนี้เปรียบเสมือนอ่างข้าว อ่างน้ำของชาวบ้านในตำบล ในช่วงฤดูการหาของป่าเช่น (ผักหวาน หน่อไม้ แมงแคง เห็ด ฯลฯ) เป็นต้น อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติบางแห่งที่มีแผนงานโครงการที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคือ “เหวน้ำหาด

๘.๓ ภูเขา

เทศบาลตำบลกุดแฮดมีเทือกเขาภูพานล้อมรอบ ที่ราบสูงภูเขาสลับกับที่ราบลูกคลื่นที่อยู่ชวงกลางระหว่างทิวเขาภูพานในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดสกลนคร

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ดีมีคุณภาพสูงในพื้นที่ของเทศบาลตำบลกุดแฮด คือป่าชุมชนบ้านกุดแฮด ซึ่งเป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งกำเนิดของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ และเป็นผืนป่าที่อุดมไปด้วยสารอาหารมากมายหลายชนิดที่หล่อเลี้ยงคนในชุมชน

๙. อื่น ๆ

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุตแฮด ได้ใช้ปรัชญาแนวทางการดำรงชีวิตของประชาชน ในระดับครอบครัว ระดับชุมชน ทั้งในการพัฒนาและบริหารชุมชน ให้ดำเนินไปในด้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของคนในชุมชน และเป็นพื้นฐานของการสร้างชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง โดยจัดศูนย์การเรียนรู้กลุ่มธรรณอินทรีย์ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ ๙ บ้านกุตแฮด ตำบลกุตบาก อำเภอกุตบาก จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นที่นาของ นางอำนวยการใจศิริ เพื่อส่งเสริมให้คนในชุมชนได้เรียนรู้แนวทางสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตและการทำธุรกิจในชุมชน ซึ่งเป็นปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตแก่พสกนิกรมาโดยตลอดยาวนานถึง ๒๕ ปี เพื่อให้ชุมชนมีความพอมี พอกิน พอใช้ และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของเทศบาลตำบลกุตแฮด

เทศบาลตำบลกุตแฮด เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีโครงสร้างของเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสองฝ่าย คือ

๑) ฝ่ายสภาเทศบาลตำบลกุตแฮด มีฐานะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง ๒ เขตเลือกตั้งเขตละ ๖ คน จึงมีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลกุตแฮด จำนวน ๑๒ คน

๒) ฝ่ายบริหารเทศบาลตำบลกุตแฮด มีคณะผู้บริหาร จำนวน ๕ คน คือ นายกเทศมนตรีตำบลกุตแฮด, รองนายกเทศมนตรีตำบลกุตแฮด, เลขานายกเทศมนตรีตำบลกุตแฮด, และที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลกุตแฮด จำนวน ๕ คน ทำหน้าที่บริหารงานเทศบาลตำบลกุตแฮด ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ตลอดจนอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

การบริหารส่วนราชการของเทศบาลตำบลกุตแฮด

ส่วนราชการของเทศบาลตำบลกุตแฮด มีปลัดเทศบาลตำบลกุตแฮดเป็นผู้บังคับบัญชา โดยมีการจัดแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๑ ส่วนและ ๓ กอง คือ

- ๑) สำนักปลัดเทศบาล
- ๒) กองคลัง
- ๓) กองช่าง
- ๔) กองการศึกษา

ปัจจุบัน เทศบาลตำบลกุตแดด มีจำนวนพนักงานเทศบาลทั้งหมด ๒๒ คน พนักงานจ้างตามภารกิจ ๘ คน พนักงานจ้างทั่วไป ๔ คน ครูผู้ดูแลเด็ก ๔ คน ครูพี่เลี้ยง ๑ คน ครูผู้ช่วย ๓ คน ครู คศ. ๑ จำนวน ๓ คน รวมทั้งสิ้น ๔๕ คน

ด้านบุคลากรของเทศบาลตำบลกุตแดด

คณะผู้บริหาร

- นายกเทศมนตรี	๑	คน
- รองนายกเทศมนตรี	๒	คน
- ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี	๑	คน
- เลขานุการนายกเทศมนตรี	๑	คน

สมาชิกสภาเทศบาล

- ประธานสภาเทศบาล	๑	คน
- รองประธานสภาเทศบาล	๑	คน
- สมาชิกสภาเทศบาล	๑๐	คน

สำนักงานปลัดเทศบาล

- ปลัดเทศบาล	๑	คน
- หัวหน้าสำนักปลัด	๑	คน
- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	๑	คน
- นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	๑	คน
- นิติกร	๑	คน
- เจ้าพนักงานธุรการ	๑	คน
- นักทรัพยากรบุคคล	๑	คน
- นักจัดการงานทั่วไป	๑	คน

- เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑	คน
- นักวิชาการสาธารณสุข	๑	คน
- ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	๑	คน
- ผู้ช่วยสัตวแพทย์	-	คน
- ผู้ช่วย จนท. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	-	คน
- พนักงานขับรถยนต์	๑	คน
- คนงานทั่วไป	๑	คน
- นักการภารโรง	๑	คน
- แม่บ้าน	๑	คน

กองคลัง

- ผู้อำนวยการกองคลัง	๑	คน
- นักวิชาการเงินและบัญชี	๑	คน
- นักวิชาการพัสดุ	๑	คน
- เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	-	คน
- เจ้าพนักงานพัสดุ	๑	คน
- เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	๑	คน
- เจ้าพนักงานธุรการ	-	คน

กองช่าง

- ผู้อำนวยการกองช่าง	-	คน
- นายช่างโยธา	๑	คน
- เจ้าพนักงานธุรการ	๑	คน
- ผู้ช่วยช่างเขียนแบบ	-	คน
- ผู้ช่วยนายช่างไฟฟ้า	๑	คน

กองการศึกษา

- ผู้อำนวยการกองการศึกษา	๑	คน
- นักวิชาการศึกษา	๑	คน
- นักพัฒนาชุมชน	๑	คน
- เจ้าพนักงานธุรการ	๑	คน
- ผช. จนท.พัฒนาชุมชน	-	คน
- ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	๓	คน
- ครูพี่เลี้ยง	-	คน
- ผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์เด็กเล็ก	๑	คน
- ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	๗	คน
- แม่บ้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๓	คน

ศักยภาพของชุมชน และพื้นที่

การรวมตัวของประชาชน

- กลุ่มอาชีพต่าง ๆ	จำนวน	๒๐	กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์	จำนวน	๕	กลุ่ม
- กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	๘	กลุ่ม
- กลุ่มอาสาสมัครป้องกันยาเสพติด	จำนวน	๘	กลุ่ม
- กลุ่ม อสม.	จำนวน	๑	กลุ่ม
- กลุ่มอื่น ๆ	จำนวน	๗	กลุ่ม

มวลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน	จำนวน	๔	รุ่น
- ไทยอาสาป้องกันชาติ	จำนวน	๖	รุ่น
- กองหนุนเพื่อความมั่นคงของชาติ	จำนวน	๒	รุ่น

สรุปผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกุตแฮด

๑. การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ก่อสร้างถนน คสล. ภายในหมู่บ้าน
- ก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล. ภายในหมู่บ้าน
- ปรับปรุงถนนลูกรังภายในหมู่บ้าน
- ปรับปรุงถนนเข้าสู่พื้นที่การเกษตร
- ขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า
- ติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่างภายในหมู่บ้าน

๒. การดำเนินงานด้านแหล่งน้ำ

- เจาะบ่อบาดาล	จำนวน	๓	บ่อ
- ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	จำนวน	-	บ่อ
- ขุดลอกหนองน้ำ	จำนวน	๑	บ่อ
- ขุดลอกลำห้วย	จำนวน	๓	แห่ง
- สร้างคลองส่งน้ำ	จำนวน	๓	แห่ง
- สร้างฝายน้ำล้น , ซ่อมแซมฝายน้ำล้น	จำนวน	๓	แห่ง
-			

๓. การดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- โครงการปล่อยพันธ์ปลาตามแหล่งน้ำธรรมชาติ
- โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดน้ำเสียในครัวเรือน
- โครงการชุมชนปลอดขยะ (รับซื้อขยะ)
- ฝึกอบรมโครงการเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือน

๔. การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ

- โครงการฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพให้แก่ครัวเรือนที่ยากจนและด้อยโอกาส
- โครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการกรีดยางพารา
- โครงการอบรมกลุ่มอาชีพการทำดอกไม้จันทน์และพวงหรีด
- โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มทอผ้าอ้อมคราม

๕. การดำเนินงานด้านการเมืองการบริหาร

- พัฒนาหน่วยงานให้น่าอยู่ จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
- ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
- ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ส่งเสริมกระบวนการประชาสังคม สนับสนุนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

๖. การดำเนินงานด้านสังคม

- โครงการจัดงานออกพรรษาแห่งปราสาทผึ้ง
- จัดงานโครงการวันลอยกระทง
- จัดงานประเพณีวันสงกรานต์
- ฝึกอบรมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์
- สมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน (กองทุนวันละบาท)
- โครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากภาวะฝนทิ้งช่วง
- อุดหนุนสำหรับสนับสนุนการบริการสาธารณสุข

๗. การดำเนินงานด้านสาธารณสุข

- จัดซื้อเครื่องพ่นหมอกควันกำจัดยุง
- จัดซื้อน้ำยาเคมีพ่นหมอกควัน
- จัดซื้อทรายอะเบท
- สนับสนุนกองทุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๘. การดำเนินงานด้านการศึกษากีฬาและนันทนาการ

- จัดซื้ออุปกรณ์สนามเด็กเล่น สนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน
- สร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดแฮด
- สร้างรั้วศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- สนับสนุนกิจกรรมเด็กของโรงเรียน
- โครงการฝึกอบรมให้ความรู้
- โครงการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดประจำปี
- โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬานอกพื้นที่

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning Plan)

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลกุดแฮด จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อม คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสถานการณ์เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เทศบาลตำบลกุดแฮด จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ “ ชุมชนน่าอยู่ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานครอบคลุม มีภูมิคุ้มกันทางสังคมเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง “

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

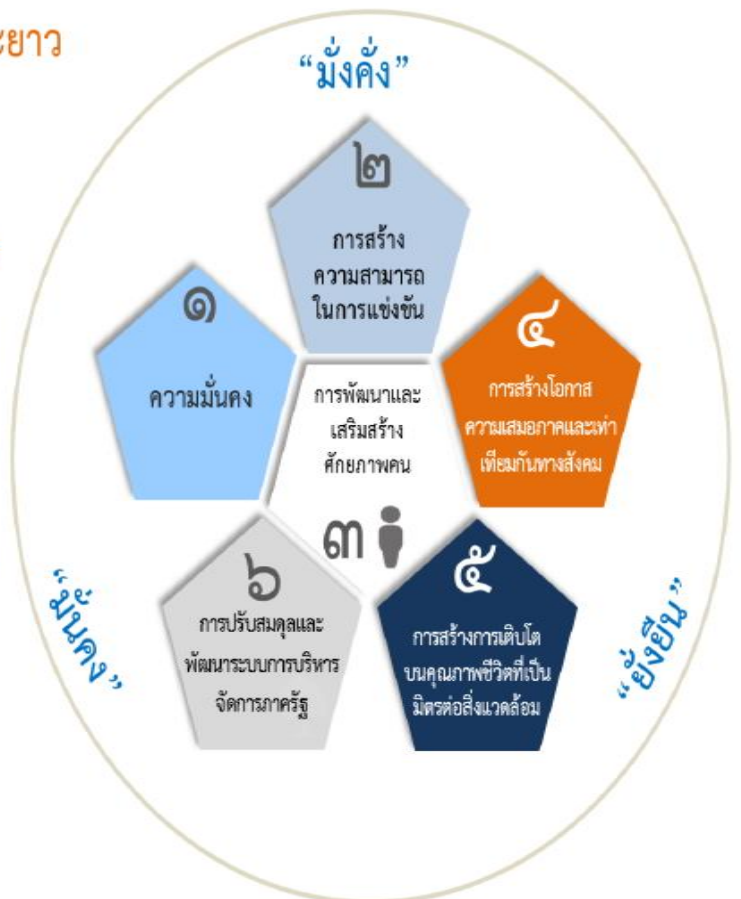
๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

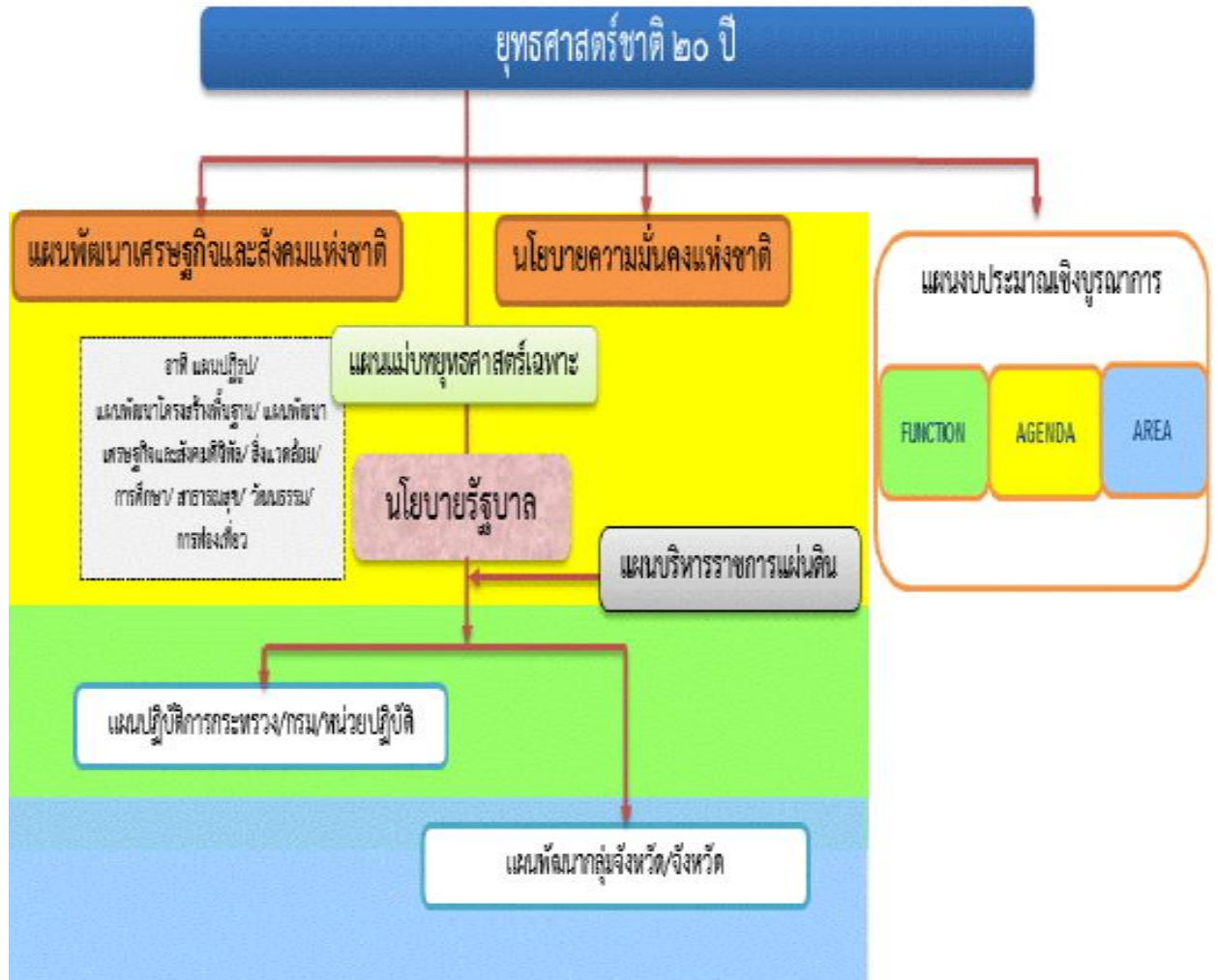
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของเทศบาลตำบลกุตแฮด มีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมุ่งเน้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) สรุปย่อได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และ นักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. สารสำคัญ

๒.๑ สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้น กระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดจนกระจุกตัวในกลุ่มเกษตรกร รายย่อย และในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีไม่มากนัก ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการ

รวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลก เคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ – ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจจะมีคามผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ – ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้า จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคบบทบาทผู้นำโลกและเพื่อค่านิยมอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ – ปี ๒๕๗๕ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มี

ความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญ สำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น ก่อให้เกิดต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตยและการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙.๒ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกๆ ด้าน โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น นอกจากนี้ ประสพการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้เป็นอย่างดี มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมายกฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด

และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีสัดส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความ เหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ท้าทายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วย่อมส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออมตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูประบบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขที่จำเป็นต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัด

ที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ข้อมูลสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไป

ในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่องถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศการกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศไทยมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้จะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกันรวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกคนต้องการและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๒ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่า

๒.๓ ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

อนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๙ : ร่วมมือกันขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวไปสู่.....

เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยสถาบันหลักของชาติดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม มีความสามัคคีของคนในชาติ มีความสงบและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ และมีระดับรายได้ในกลุ่มประเทศรายได้สูง มีความเป็นธรรมในสังคมและความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลก

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติการค้าบนฐานการขยายตัวของการค้าส่งค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพ กระจายฐานการผลิตและบริการไปในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง มีเสถียรภาพ แข่งขันบนฐานการพัฒนานวัตกรรม และมีฐานการผลิตบริการ และลงทุนที่เชื่อมโยงในอาเซียน เพื่อให้ประเทศไทยเข้าสู่การมีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ และเข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดย

- **ภาคเกษตร** เป็นฐานการผลิต bio-bases ที่สำคัญ เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดีด้านประมง
- **ภาคอุตสาหกรรม** ฐานอุตสาหกรรมเดิมมีศักยภาพสูงขึ้น มีอุตสาหกรรมอนาคตที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการลงทุนในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์การผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนและศูนย์ทดสอบและวิจัยพัฒนารถยนต์และชิ้นส่วนของเอเชีย ศูนย์กลางการผลิตพลังงาน/วัสดุชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นต้น
- **ภาคบริการ** ธุรกิจบริการเดิมได้รับการพัฒนายกระดับคุณภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น เช่น การขนส่ง ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล และส่งเสริมธุรกิจบริการอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการลงทุนและการให้บริการของภูมิภาคอาเซียน เช่น ศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาคอาเซียน เมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวและบริการของอาเซียน ศูนย์บริการทางการเงิน การศึกษานานาชาติ และบริการด้านโลจิสติกส์ เป็นต้น
- **วิสาหกิจและการดำเนินธุรกิจ** วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมเข้มแข็ง เป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญของประเทศ

วิสัยทัศน์ : “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- **การมีความมั่นคงปลอดภัย** จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ**มีความมั่นคงในทุกมิติ** ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- **ประเทศ** มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นสากลที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- **สังคม** มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ **ชุมชน** มีความเข้มแข็ง **ครอบครัว** มีความอบอุ่น
- **ประชาชน** มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- **ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม** มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

ความมั่งคั่ง

- **ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง** ยกเว้นปีเป็นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูงความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- **เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง** สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- **ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง** ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน

- **การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ** รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์
- **การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็ที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- **มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน** ให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- **ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม** ยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง จัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้าง ความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำกรเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกกระตบการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกกระตบผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์

อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง
กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
- (๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง
- (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวใน
การบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่ง
กระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม
กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อ
เร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมี
ความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ
และพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการ
บริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๒.๔ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สารของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่น่าสนใจ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนายยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการ และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจสามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปีของเทศบาลตำบลกุตแฮด มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลงและจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการเสนอร่างแผนซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ของเทศบาลตำบลกุตแฮด มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เทศบาลตำบลกุตแฮด จึงได้จัดทำแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๑. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒. สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๓ มาอยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศ

ไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะลดตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำ ให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาดังกล่าว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ – ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์ และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๒.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังคงมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑

ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำ

ปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับขึ้นจากการฉีกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการ

วิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗ - ๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๘ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ คริวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแห่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตามคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕.๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ

พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความเชื่อศรัทธาสุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจาย รายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความ ยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดี ขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุด แตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของ รายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจาก โครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบท และระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี ๒๕๕๖ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น

๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั้งประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม
ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม** ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) **ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย** และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) **การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น** ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดย

ในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) **ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ** ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำทำธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(๑) **ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ** แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) **มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น** ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกิน

ค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนพบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปยุตค่างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลง ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้ง

เป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตํ่าๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องคํ่าประกอบบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจําเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคํ่าค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็น ธรรมาภิบาล มีการใช้อํานาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี้ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอ่ยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้

ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข การกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนี้ มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจ จากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรมจาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทาง

เศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาล่าช้าได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓)ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ

๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยับฐานะขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูง ในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ขีดความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง

(๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมดา ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนวัยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่าในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาส

การเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่นั้นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณสุขปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้เป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชนหรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้อง

เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะเพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐ ต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดภารกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งใน ภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึด หลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการ คลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับ การบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริต คอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาครัฐเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจาย อำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑- ๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของ ประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าว ค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนา แล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้าย แรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาส อย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พัก

อาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ รถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคจำนวนมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาค

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาค

โดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเหลื่อมล้ำของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สวงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔. กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหยุ่นและสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้นประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

(๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐

(๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๔๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี

(๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

(๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ

(๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

(๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

(๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

(๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕. แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเอง

มากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโย่งกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอด

เทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาวะแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึงโดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาศักยภาพครูทุกระดับ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทุกระดับ การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิต

กำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง

การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนาวัฒนธรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสดำเนินการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดการบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒)

สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขปโภค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูป ระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเขตแดนการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ กลุ่มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการน้ำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีความก้าวหน้ามากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

THAILAND ๔.๐

“THAILAND ๔.๐ สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมโยงเศรษฐกิจไทยสู่โลก” พลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มีอยู่ด้วยกัน ๓ กระแสหลัก คือ

๑. Globalization ที่ทั่วโลกกำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้พร้อมกัน อาทิ

- กระแส Digitization ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้คนและรูปแบบในการทำธุรกิจ

- กระแส Urbanization ที่มีการกระจายตัวไปโดยรอบทุกคนเริ่มมีชีวิตความเป็นอยู่แบบคนเมือง มีการกระจายตัวทางความเจริญไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น

- กระแส Commonnization ที่เป็นเรื่องที่คุณคนในโลกได้รับผลกระทบร่วมกันอย่างถ้วนทั่ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ การก่อการร้าย โรคระบาด ที่สามารถแพร่ไปในทุกภูมิภาคของโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๒. Regionalization กระแสการรวมกลุ่มกันในภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นในเชิงของภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ การรวมกลุ่มดังกล่าวทำให้มีอำนาจต่อรองของประเทศที่อยู่ในกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี

๓. Localization กระแสของการมีความเป็นท้องถิ่นและชุมชนอย่างเข้มแข็ง สกลนครเป็นตัวอย่างหนึ่งของการมี Locality ที่เข้มแข็ง เนื่องจากมีความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่ชัดเจน รวมถึงมีศิลปะและวัฒนธรรมที่สืบทอดและเชื่อมโยงคนในท้องถิ่นมายาวนาน

“THAILAND ๔.๐” ประกอบด้วย ๒ แนวคิดสำคัญ

๑. “Strength from Within” คือการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Strength from Within หรือการสร้างความเข้มแข็งจากภายในนั้น มีกลไกในการขับเคลื่อนหลักอยู่ ๓ ตัว คือ

- การยกระดับนวัตกรรม (Innovation Driven Propostion) ของทุกภาคส่วนในประเทศ
- การสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ (Extrepreneur Driven Propostion)
- การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย (Community Driven Propostion)

ซึ่งทั้ง ๓ กลไกนี้ต้องขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กันนวัตกรรมจะถูกยกระดับขึ้น ผ่าน Growth Engine ๓ ตัวใหม่ อันประกอบด้วย Green Growth Engine, Productive Growth Engine และ Inclusive Growth Engine การยกระดับนวัตกรรมเมื่อผนวกกับการสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณของผู้ประกอบการ จึงจะเอื้อให้เกิดการสร้าง Smart Enterprise ที่มีโมเดลการทำธุรกิจแบบใหม่ ๆ มากมาย ท่ามกลาง Enabling Ecosystem ที่เอื้อให้เกิดการรังสรรค์นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ส่วนสุดท้ายของ Strength from Within คือการสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากหรือชุมชน ซึ่งเมื่อผนวกความเข้มแข็งในระดับฐานรากกับการสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณผู้ประกอบการ จะก่อให้เกิดการขยับปรับเปลี่ยนสถานะของผู้คนในสังคม (Social Mobility) ผ่านการสร้างสังคมแห่งโอกาส (Society with Opportunity) ควบคู่ไปกับการสร้างสังคมที่สามารถ (Society with Competence)

๒. “Connect to the Woeld” เมื่อภายในเข้มแข็งแล้ว ก็ต้องเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก และเมื่อโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศเกิดความเข้มแข็งแล้ว การเชื่อมโยงภายนอก (Connect to the World) เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป ซึ่งในส่วนนี้ ประกอบด้วย ๓ ระดับด้วยกัน คือ

๒.๑) Domestic Economy เศรษฐกิจภายในประเทศ

๒.๒) Regional Economy เศรษฐกิจภูมิภาค

๒.๓) Global Economy เศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจในประเทศ เมื่อเชื่อมโยงกับแนวคิดการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากจะก่อให้เกิดการเติมเต็มพลังในท้องถิ่น (Local Empowerment) ผ่านการค้าการลงทุนในท้องถิ่น การจ้างงานใน

ท้องถิ่น และนำไปสู่ความเป็นเจ้าของของคนในท้องถิ่น ขณะเดียวกัน การผนวก Domestic กับ Regional Economic เข้าด้วยกันจะเห็นภาพของ ASEAN ในภาพใหญ่ และ CLMVT ในภาพที่เล็กลงมา ซึ่งส่วนนี้จะสอดคล้องกับแนวคิด “CLMVT As Our Home Market” ที่รัฐบาลชุดนี้กำลังผลักดันอยู่ ผ่านการเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดทั้งในระดับรัฐบาลกับรัฐบาล ธุรกิจกับธุรกิจ และประชาชนกับประชาชน สุดท้ายเป็นการเชื่อมโยง Regional กับ Global Economy ขยายความเชื่อมโยงและเรียวร้อย ASEAN เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นพลังต่อรองกับส่วนอื่น ๆ ของประชาคมโลกผ่านบทบาทในมิติทางภูมิรัฐศาสตร์และมิเศรษฐกิจศาสตร์ของภูมิภาคแห่งนี้

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

➤ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แผนพัฒนาภาค เป็นแผนที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัด ทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค จัดทำโดยสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ยึดแนวความคิดการพัฒนามาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยประกอบไปด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนาคเหนือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคกลาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคใต้ ซึ่งเทศบาลตำบล บ้านเหลื่อมนั้นตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของเทศบาลมีความสัมพันธ์กับ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเกษตร การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน การพัฒนาคนให้มีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา รอบรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ สร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความยากจน หนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัวได้อย่างอบอุ่น พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ ซึ่งแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายละเอียดสรุปย่อ ดังนี้

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาค

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาคที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑. แนวคิดและหลักการ

๑.๑ ยึดแนวคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ควบคู่ไปกับแนวคิด “การพัฒนาแบบองค์รวม” ที่ยึด คน ผลประโยชน์ของประชาชน ภูมิสังคม ยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคภาคีการพัฒนา และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้สังคมสามานฉันท์และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๑.๒ หลักการ มุ่งสร้างความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติต่างๆ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างโอกาสทางการพัฒนา สอดคล้องกับภูมิสังคมของพื้นที่ โดย

(๑) กำหนดรูปแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศและภาค รวมถึงชุมชน

(๒) กำหนดบทบาทและยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคให้สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

๒. ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เป็นผลให้จำเป็นต้องเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้เหมาะสม การพัฒนาที่สมดุล ดังนั้นจึงกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ดังนี้

๒.๑ พัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตรและการแปรรูปการเกษตร และการท่องเที่ยวของภูมิภาค โดยเฉพาะ

๒.๑.๑ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก - ตะวันตก (East West Economic Corridor) เช่น พื้นที่เขตเศรษฐกิจแม่สอด-สุโขทัย-พิษณุโลก-ขอนแก่น-มุกดาหาร แนวสะพานเศรษฐกิจพื้นที่อรัญประเทศ-สระแก้ว-ปราจีนบุรี พื้นที่เศรษฐกิจระนอง-ชุมพร-บางสะพาน แนวสะพานเศรษฐกิจพังงา-กระบี่-สุราษฎร์ธานี-นครศรีธรรมราช และแนวสะพานเศรษฐกิจสตูล-สงขลา

๒.๑.๒ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor) ได้แก่ แนวเศรษฐกิจเชียงใหม่-เชียงราย-พิษณุโลก-นครสวรรค์-จังหวัดปริมณฑล แนวเศรษฐกิจหนองคาย-อุดรธานี-ขอนแก่น-นครราชสีมา-จังหวัดปริมณฑล พื้นที่แหลมฉบัง-ชลบุรี-ฉะเชิงเทรา-สระแก้ว-บุรีรัมย์-มุกดาหาร

๒.๒ พัฒนาบริการพื้นฐานของชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงระหว่างประเทศ โดยเน้นพื้นที่ชุมชนตามแนวเขตเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก โดยเฉพาะชุมชนเศรษฐกิจชายแดน

๒.๓ พัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาระบบรถราง เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งทางน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมบริเวณจุดตัด เช่น พิษณุโลก และขอนแก่น

๒.๔ สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้ยั่งยืน ได้แก่ พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร พัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองและแหล่งอุตสาหกรรม และการจัดให้มีการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๑) เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ โดยการยกมาตรฐานและประสิทธิภาพการผลิต การเกษตร การพัฒนาศักยภาพการประกอบการด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว การตั้งองค์การร่วมภาครัฐและเอกชนระดับพื้นที่เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) สร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา รอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ

(๓) สร้างสังคมและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความยากจน หนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัวได้อย่างอบอุ่น

(๔) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ โดยเร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ ๑๕.๙ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ภาค ป้องกันการรุกพื้นที่ชุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน ฟื้นฟูดิน ยับยั้งการแพร่กระจายดินเค็ม และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโดยส่งเสริมทำเกษตรอินทรีย์

๓.๒ ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

(๑) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วยอุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู และเลย) เน้นการฟื้นฟูระบบนิเวศน์เพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติ การปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตรการส่งเสริมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย สกลนคร นครพนม และ มุกดาหาร เน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ส่งเสริมพื้นที่ชลประทาน การทำปศุสัตว์โดยเฉพาะโคเนื้อ

(๓) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และร้อยเอ็ด เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าบริการ และการลงทุนของภาค การใช้ประโยชน์พื้นที่ชลประทานให้เกิดประโยชน์สูงสุด การทำการเกษตรก้าวหน้า การเตรียมการรองรับอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

(๔) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มุ่งเน้นการพัฒนาระบบชลประทานให้เต็มศักยภาพ การเตรียมการรองรับอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) พัฒนาการท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และอารยธรรมขอมด้วยการสร้างคุณค่าเพิ่มและพัฒนาเส้นทาง

(๕) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและขาดแคลนน้ำ การสร้างงานและรายได้จากการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

๓.๓ โครงการที่สำคัญ (Flagship Project)

- (๑) โครงการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในทุ่งกุลาร้องไห้เพื่อการส่งออก
 - (๒) โครงการพัฒนาเมืองมุกดาหารเป็นประตูสู่อินโดจีน
 - (๓) โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม
 - (๔) โครงการจัดการผลิตเอทานอลในภาคอีสาน
 - (๕) โครงการยกมาตรฐานการเรียนการสอนด้วยระบบศึกษาทางไกล
 - (๖) โครงการเกษตรยั่งยืนเพื่อชุมชนเข้มแข็ง
 - (๗) โครงการฟื้นฟูลุ่มน้ำชีตอนบนและลุ่มน้ำมูลตอนบนแบบบูรณาการเพื่อการผลิตที่ยั่งยืน
- ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร เน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ส่งเสริมพื้นที่ชลประทาน การทำปศุสัตว์โดยเฉพาะโคเนื้อ ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑) การพัฒนาการค้าชายแดนและสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อการร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการผลิตแบบ Contact Farming กับ สปป.ลาว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองและด่านชายแดนให้สะดวก รวดเร็ว เอื้อต่อการค้าการลงทุน

๒) การพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า เช่น จัดทำเวลาทำการของด่าน มุกดาหาร – สะหวั่นะเขต และด่านสะหวั่น – ลาวบาว ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การให้สัตยาบันภาคผนวก และพิธีสารแนบท้ายการดำเนินการความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross – Border Transpotation Agreeent :GMS CBTA) เพื่ออำนวยความสะดวกการผ่านแดนของคนและสินค้าในอนุภูมิภาค การร่วมมือไทยและลาวพัฒนา Single Window Inspection :SWI เพื่อให้เอื้อต่อการตรวจปล่อยสินค้า ณ จุดเดียว Single Stop Inspection :SSL ที่ด่านมุกดาหาร – สะหวั่นะเขต

๓) พัฒนาการท่องเที่ยว โดยเน้นท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมประเพณีเชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) พัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรโดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเน้นส่งเสริมให้พื้นที่ชลประทานเป็นพื้นที่เกษตรก้าวหน้า ผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าเพิ่มสูง อาทิ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ และผลไม้และการขยายปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ให้มากขึ้น ควบคู่กับการสนับสนุนการทำปศุสัตว์โดยเฉพาะโคเนื้อ

๕) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเปิดประตูสู่อินโดจีน โดยยกระดับการศึกษา และส่งเสริม ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน ๒ ที่สำคัญมีทั้งหมด ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรและการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มศักยภาพและเชื่อมโยงการท่องเที่ยว สุ่อาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการค้าการลงทุน ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและ
จีนตอนใต้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาสังคมให้เข้มแข็งและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(ที่มา: แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒

๓.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสกลนคร

วิสัยทัศน์ (Vision) จังหวัดสกลนคร

“เป็นแหล่งเกษตรปลอดภัย ก้าวไกลการค้า พัฒนาการท่องเที่ยว”

พันธกิจของจังหวัดสกลนคร

พันธกิจที่ ๑ บริหารยุทธศาสตร์จังหวัดสกลนครสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจที่ ๒ ประสานงานส่งเสริม สนับสนุน และเสริมสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในจังหวัดสกลนคร

อย่างบูรณาการ สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

พันธกิจที่ ๓ กำกับตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการจังหวัดสกลนครตามหลักการบริหาร

จัดการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์รวม

“เพิ่มมูลค่าการเกษตรและรายได้ของประชาชน”

ตัวชี้วัด

๑. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสกลนคร (GPP) ภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ จากปีที่ผ่านมา
๒. รายได้ต่อหัวต่อปีของประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากปีที่ผ่านมา
๓. จำนวนฟาร์มที่ผ่านมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๑๐๐ แปลง/ฟาร์ม

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขัน
๔. การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
๕. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสกลนคร

▶ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสกลนคร

วิสัยทัศน์ (Vision)

“สกลนครถิ่นน่าอยู่ มุ่งสู่วัตกรรม รองรับ AEC ต้นแบบนำเศรษฐกิจพอเพียง”

๑. จัดให้มีและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานทางบก ทางน้ำ และไฟฟ้า
๒. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และพัฒนาการศึกษาของประชาชน
๓. ส่งเสริมและเสริมสร้างการจัดระเบียบชุมชน สังคมและความสงบเรียบร้อย
๔. ส่งเสริมและเสริมสร้างการค้า การลงทุน พาณิชยกรรม เกษตรกรรม
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. ส่งเสริมและเสริมสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. พัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น
๘. เสริมสร้างความรู้รักสามัคคี และเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

เป้าหมายการพัฒนา (เป้าประสงค์)

๑. ประชาชนได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน อุปโภค และบริโภคอย่างทั่วถึง
๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๓. ชุมชนและสังคมมีความสงบเรียบร้อย
๔. การค้า การลงทุน พาณิชยกรรม และเกษตรกรรม ได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นระบบ
๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยว เผยแพร่ประเพณี และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอย่างทั่วถึง
๖. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทุกพื้นที่
๗. ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ได้มาตรฐานและที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพอย่างทั่วถึง
๘. ประชาชนรู้รักสามัคคี และประเทศชาติมั่นคง

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ และ ๑๘ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

- ๑.๑ การพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน
- ๑.๒ การพัฒนาเกษตรกรและองค์กรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ การพัฒนาเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการตลาดสินค้าเกษตรและเชื่อมโยงเครือข่าย
- ๑.๔ การพัฒนาจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว

- ๒.๑ การพัฒนาส่งเสริมและสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
สู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์
- ๒.๒ การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว
- ๒.๓ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและส่งเสริมอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขัน

- ๓.๑ การพัฒนาส่งเสริมให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ๓.๒ การพัฒนาจัดระบบการศึกษาให้ทั่วถึง
- ๓.๓ การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการสุขภาพอย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

- ๔.๑ การพัฒนาการจัดการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ๔.๒ การพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล และความมั่นคง

- ๕.๑ การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน

๕.๒ การพัฒนาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รักษาความสงบเรียบร้อย

๕.๓ การพัฒนาองค์กรและบุคลากร

๕.๔ การพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเมืองการปกครอง

๕.๕ กำหนดหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยในสถานศึกษาทุกระดับ

๕.๖ เสริมสร้างความรู้รักสามัคคี และเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

(ที่มา: ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสกลนคร)

กรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี คำแถลงนโยบายของรัฐบาล มีเนื้อหาโดยสรุปว่า มาตรา ๑๙ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดหน้าที่ของรัฐบาลไว้ ๓ ประการ คือ

๑. การบริหารราชการแผ่นดิน

๒. การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่างๆ

๓. การส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ

รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับหน้าที่ทั้ง ๓ ประการดังกล่าวในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐบาลมีนโยบาย ๑๑ ด้าน โดยได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศว่าด้วยการเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นหลักสำคัญ ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งทรงเน้นความพอดีพอสมควรแก่ฐานะ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันมาเป็นแนวคิด ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ แนวทางของ คสช. และความต้องการของประชาชน เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย ซึ่งนโยบายทุกด้านต้องการสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรการปกครองทุกระดับ ตั้งแต่ท้องถิ่นถึงประเทศ ต้องการเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนและต้องการให้ประชาชนเกิดความชัดเจน รู้ล่วงหน้าว่าประเทศจะก้าวทางไหนเพื่อเตรียมตัวได้ถูกต้อง

นโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน

๑. การปกป้องเขตอุทยานพระมหากษัตริย์

๒. การรักษาความมั่นคงของประเทศ

๓. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

๔. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๕. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
๖. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
๗. การส่งเสริมบทบาทและใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
๘. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม
๙. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
๑๐. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
๑๑. ปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ของ คสช. ๙ ข้อ

๑. การสร้างความเป็นธรรมในสังคม
๒. การพัฒนาคนสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต
๓. การสร้างความเข้มแข็งทางการเกษตร ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร
๔. การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้เติบโตและมีคุณภาพยั่งยืน
๕. การสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
๖. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๗. การปรับปรุงรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง
๘. การปรับปรุงโทรคมนาคม เทคโนโลยีของชาติให้เกิดความมั่นคงอย่างทัดเทียมในอาเซียน
๙. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการทุจริตอย่างยั่งยืน

ค่านิยมหลักของคนไทย

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สามสถาบันหลักของชาติ
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
๓. กตัญญูต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู
๔. ใฝ่หาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมไทยอย่างดีงาม
๖. มีศีลธรรม ห่วงดีต่อผู้อื่น
๗. เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย เคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติ รู้คิด รู้ทำ
๑๐. รู้จักดำรงตนโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๑๑. ความเข้มแข็งในจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าผลประโยชน์ตัวเอง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสกลนคร

๑. การเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
๒. การค้า การลงทุน
๓. การพัฒนาการท่องเที่ยว

วิสัยทัศน์จังหวัดสกลนคร “เป็นแหล่งเกษตรปลอดภัย ก้าวไกลการค้า พัฒนาการท่องเที่ยว”

พันธกิจของจังหวัดสกลนคร

พันธกิจที่ ๑ บริหารยุทธศาสตร์จังหวัดสกลนครสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนตามปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจที่ ๒ ประสานงานส่งเสริม สนับสนุน และเสริมสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วน
จังหวัดในสกลนครอย่างบูรณาการ สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน

พันธกิจที่ ๓ กำกับตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการจังหวัดสกลนครตามหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ค่านิยมของจังหวัดสกลนคร “อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

อยู่สกล หมายถึง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสกลนครทั้ง
โดยการเกิดและที่อยู่อาศัยอันมีความหลากหลายเชื้อสายเผ่าพันธุ์ มีวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อศรัทธาใน
ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม รวมทั้งข้าราชการและเจ้าหน้าที่จากภูมิลำเนาอื่นๆที่เข้ามาปฏิบัติงาน
และหรือมาประกอบสัมมาอาชีพอยู่ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร

รักสกล หมายถึง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และประชาชนทั้งโดยการเกิดและที่อยู่อาศัย ที่
ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ต่างมีหัวใจและจิตวิญญาณของความรักความผูกพันกับจังหวัดสกลนครซึ่งเป็น
เมืองที่น่าอยู่ ด้วยภูมิอากาศ ธรรมชาติ รักศรัทธา คุณธรรมทางศาสนา มีจิตสำนึกหวงแหนความเป็นสกลนคร

ทำเพื่อสกลนคร หมายถึง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และประชาชนทั้งโดยการเกิดและที่อยู่อาศัย ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดสกลนคร ข้าราชการที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสกลนคร ไปปฏิบัติงานในจังหวัดอื่นฯมีความรัก สกลนคร จึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน ยึดมั่นถ้อยมั่นในความ ถูกต้องดีงาม กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

เป้าประสงค์รวม “เพิ่มมูลค่าการเกษตร และรายได้ของประชาชน”

ตัวชี้วัด

๑. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสกลนคร (GPP) ภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ จากปีที่ผ่านมา
๒. รายได้ต่อหัวต่อปีของประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากปีที่ผ่านมา
๓. จำนวนฟาร์มที่ผ่านมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๑๐๐ แปลง/ฟาร์ม

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขัน
๔. การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
๕. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคง

จังหวัดสกลนครเป็น “เมือง ๓ ธรรม” เพื่อให้เป็นที่รู้จัก และจงใจให้ผู้คนภายนอกมาท่องเที่ยวสกลนคร ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อการสร้างเม็ดเงินเสริมสร้างรายได้ในพื้นที่ได้อย่างดีแล้ว ยังเป็นการสร้างความตระหนักรู้ และความภาคภูมิใจในบ้านของตนแก่คนสกลนคร

จังหวัดสกลนครนั้นได้ชื่อว่า “เมือง ๓ ธรรม” ได้แก่ เมืองแห่งธรรมะ เมืองแห่งธรรมชาติ และเมืองแห่ง วัฒนธรรม

เมืองแห่งธรรมะ จังหวัดสกลนครมีบูรพาจารย์ที่เป็นอริยสงฆ์ อาทิ หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลวงปู่ฝั้น อาจาโร รวมทั้งมีสถานที่สำคัญทางศาสนา

เมืองแห่งธรรมชาติ จังหวัดสกลนครมีเทือกเขาภูพานที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพันธุ์พืชหลากหลาย สัตว์ป่านานาชนิด และยังมีหนองหารซึ่งเป็นแหล่งน้ำจิตธรรมชาติดั่งใจกว้างใหญ่มีตำนานเก่าแก่

เมืองแห่งวัฒนธรรม จังหวัดสกลนครมีชนเผ่าพื้นเมือง ๖ เผ่า เช่น เผ่าภูไท ญ้อ กะเลิง ยังมีชาวไทยเชื้อสายจีน เวียดนาม ญวน ซึ่งมีวัฒนธรรมหลากหลายสืบทอดมาเนิ่นนาน

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์ (vision)

“กุดแฮดน่าอยู่ สู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “

กุดแฮดน่าอยู่คือ แนวคิดการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้เข้มแข็ง น่าอยู่ ปลอดภัย มีพัฒนาการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ทั้งด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความสุข

สู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน คือการพัฒนาท้องถิ่นที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน ทั้ง เศรษฐกิจ สังคม สภาพแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเองได้ ลดความเสี่ยงเกี่ยวกับธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ โดยอาศัยความพอประมาณและสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี การช่วยเหลือเกื้อกูล และความสามัคคี โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับหลักวิชาการในการพิจารณาวางแผนและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างรอบคอบ โดยตระหนักถึงคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ใช้สติปัญญาและความเพียรในการดำเนินชีวิต

ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้ถึงแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในทุกระดับ ไม่ว่าจะในระดับครอบครัว ชุมชน องค์กร ในการพัฒนาให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพอประมาณ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ประมาท มีเหตุผล และสร้างระบบภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบต่าง ๆ ในขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชุมชนให้มีความสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา การดำเนินชีวิตพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี การดำรงชีวิตและปฏิบัติตน มุ่งเน้นการอยู่รอดปลอดภัย และวิฤต สร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการและการบริการสาธารณะให้ได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ส่งเสริมอาชีพยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. พัฒนาด้านการเมืองและการบริหารงาน ตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พัฒนาคอนให้มีคุณภาพ มีทักษะในวิชาชีพ มีความสามารถในการปฏิบัติงานควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ธรรมาภิบาล ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

๕. พัฒนาส่งเสริมด้านคุณภาพชีวิต ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

การทำนุบำรุงรักษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖. ส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาการกีฬาและนันทนาการ พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาและการเรียนรู้

และเยาวชนให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goals)

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุศุดแอ๊ด ที่จะดำเนินการในแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาได้กำหนดให้สอดคล้องกับพันธกิจ ดังนี้

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑.๑ พัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานและการบริการสาธารณะให้ครอบคลุมทั่วถึงเพื่อรองรับการ พัฒนาสังคม และเศรษฐกิจ

๑.๒ ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม สะพาน แหล่งน้ำให้มีคุณภาพที่ดี เพื่อ การใช้งานของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพ

๓. ด้านเศรษฐกิจ

๓.๑ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพเสริม ฝึกอบรมอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของชุมชน เพื่อสร้าง อาชีพและรายได้ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยมีหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร โดยยึดหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ภายในใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว

๔. ด้านการเมืองการบริหาร

๔.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดย ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาชุมชนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

๔.๒ การบริหารจัดการยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานในองค์กร

๕. ด้านสังคม

๕.๑ ส่งเสริม สนับสนุนสุขภาพอนามัย การสาธารณสุข ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

๕.๒ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ติดเชื้อ และ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง

๕.๓ ส่งเสริมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ร่วมแก้ไขปัญหาหยาเสพติดในชุมชน

๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ การอนุรักษ์ สืบทอด ศาสนาศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖. ด้านการศึกษา

๖.๑ ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

๖.๒ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเด็กเยาวชนและประชาชนได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งกระจายโอกาสทางการศึกษา โดยคำนึงถึงความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม เพื่อพัฒนาสังคมไปสู่ “สังคมแห่งการเรียนรู้”

๒.๒ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลกุดแฮด

เพื่อให้การพัฒนาตำบลกุดแฮด บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลกุดแฮดที่ได้กำหนดไว้
จึงได้

กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ๖ ด้าน แนวทางการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑ .ก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษาถนนสะพานให้สามารถสัญจรไปมาได้สะดวก

๒.ก่อสร้างรางระบายน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม

๓. ขยายเขตไฟฟ้า และติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่างภายในหมู่บ้าน

๔. ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลองส่งน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำไว้เพื่อการเกษตร

๕. ก่อสร้างซ่อมแซม รางระบายน้ำและทรัพย์สินอื่น ๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

๖. ก่อสร้างปรับปรุงซ่อมแซม ถนนลูกรังสู่พื้นที่การเกษตร ให้สามารถสัญจรได้สะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ฝ้าระวังการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. บำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมป่าชุมชน
๕. ฝึกอบรมให้ความรู้ในการอนุรักษ์และพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
๖. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ
๗. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการปลูกต้นไม้
๘. ก่อสร้างสวนสุขภาพ เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๙. ปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาดสวยงาม น่าอยู่
๑๐. ขุดลอกหนองน้ำสาธารณะ ลำห้วย กำจัดวัชพืช และปล่อยสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

๑. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน
๒. อบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ
๓. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มอาชีพ
๔. ก่อสร้างอาคารสำหรับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ
๕. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต
๖. ปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว
๗. สนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

๑. พัฒนาหน่วยงานให้น่าอยู่ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
๒. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
๓. ส่งเสริมบุคลากรให้มีการศึกษาที่สูงขึ้น
๔. ก่อสร้างอาคารสำนักงาน บ้านพักพนักงาน และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม
๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการ
๖. จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
๗. ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๘. ส่งเสริมกระบวนการประชาสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

๑. ส่งเสริมให้ความรู้และให้บริการด้านสาธารณสุข
๒. ฝ้าระวังป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ เช่น โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก
๓. สนับสนุนกิจกรรมป้องกันยาเสพติด
๔. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา
๕. สนับสนุนส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. สนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๗. ส่งเสริมการพัฒนาและสวัสดิการสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ติดเชื้อเอดส์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางการศึกษากีฬาและนันทนาการ**
๑. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น
 ๒. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การกีฬา
 ๓. ก่อสร้างอาคารเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 ๔. โครงการฝึกอบรมส่งเสริมทักษะภาษาให้กับนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่น
 ๕. ปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 ๖. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน
 ๗. ส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ
 ๘. ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี ได้รับบริการด้านสาธารณสุขโดยทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
๒. ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนได้รับสวัสดิการทางสังคมอย่างทั่วถึง มีคุณภาพชีวิตที่ดีถ้วนหน้า
๓. เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพมีแหล่งความรู้ที่ทันสมัยและเทคโนโลยีอย่างถูกต้อง
๔. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เกิดความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน
๕. บ้านเมืองน่าอยู่และสวยงามความเป็นระเบียบ และมีผังเมืองที่ดี เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาภายในเขตตำบล
๖. ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๗. ประชาชนมีจิตสำนึกดีในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. บ้านเมืองน่าอยู่ปราศจากมลภาวะ และสิ่งปฏิกูล ตลอดจนมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม
๙. ศิลปะ ศาสนา ประเพณีอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำรงอยู่สืบทอดตลอดไป
๑๐. การคมนาคมขนส่ง มีความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ทันสมัย ระบบสาธารณสุขปึก สาธารณสุขการทั่วถึง มีมาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่
๑๑. กลุ่มองค์กร ผู้ผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาด

๑๒. ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ มีความเข้าใจอันดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่นจากทุกภาคส่วน
๑๓. การบริหารด้านการเงิน-การคลัง และการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลมีประสิทธิภาพ
๑๔. ประชาชนได้รับบริการที่ดี สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
๑๕. บุคลากรของเทศบาลปฏิบัติงานบนพื้นฐานการมีคุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล
๑๖. ประชาชนมีช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเพิ่มมากขึ้น

๒.๔ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้ถนนได้มาตรฐาน
๒. เพื่อให้มีน้ำอุปโภค บริโภคที่เพียงพอ
๓. เพื่อให้มีไฟฟ้าแสงสว่างใช้อย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ
๒. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓. ประชาชนสัญจรไปมาสะดวก

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษาถนนทางระบายน้ำ	จำนวนเส้นทางที่ได้รับการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซม
๒. ก่อสร้างทางระบายน้ำ	จำนวนทางระบายน้ำที่ได้รับการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซม
๓. ขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้า และติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	จำนวนร้อยละของประชาชนที่ได้รับการขยายเขตไฟฟ้าทั่วถึง
๔. ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลองส่งน้ำ	จำนวนฝายน้ำล้นและคลองส่งน้ำที่เพิ่มขึ้น
๕. ก่อสร้างซ่อมแซมและขยายประปาหมู่บ้าน	จำนวนโครงการที่ได้รับการก่อสร้างซ่อมแซม
๖. ซ่อมแซมถนน รางระบายน้ำ และทรัพย์สินอื่น ๆ	จำนวนโครงการที่ได้รับการซ่อมแซมบำรุงรักษา
๗. ก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซม ถนนลูกรังสู่พื้นที่การเกษตร	จำนวนถนนลูกรังที่ได้รับการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

๑. สร้างจิตสำนึก เฝ้าระวังป้องกัน บำบัดฟื้นฟูและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงประโยชน์ของป่าไม้
๒. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. พื้นที่ป่าถูกทำลายน้อยลง
๒. ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาป่าไม้

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๒. เฝ้าระวังการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๓. บำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๔. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมป่าชุมชน	ปริมาณป่าไม้ที่เพิ่มขึ้น
๕. ฝึกอบรมให้ความรู้ในการอนุรักษ์พืชพันธุ์สิ่งแวดลอม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการปลูกต้นไม้	ปริมาณต้นไม้ที่เพิ่มมากขึ้น
๘. ก่อสร้างสวนสุขภาพ เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	ร้อยละของประชาชนที่มาใช้บริการ
๙. ปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด น่าอยู่ สบายงาม	จำนวนครัวเรือนที่ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้
๑๐. ขุดลอกหนองน้ำสาธารณะ ลำห้วย กำจัดวัชพืช และปล่อยสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ	ปริมาณสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

พันธกิจ

- พัฒนาส่งเสริมอาชีพ ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

- ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพเสริม
- สร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

- มีการพัฒนาอาชีพในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- มีการส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าในชุมชน
- เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้กับประชาชนในชุมชน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน	ร้อยละของประชาชนที่ผลิตสินค้าและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. อบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ	ร้อยละของประชาชนที่ได้ความรู้ในการอบรม
๓. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มอาชีพ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๔. ก่อสร้างอาคารสำหรับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ	จำนวนโครงการที่ดำเนินการก่อสร้าง
๕. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. ปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. สนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนครัวเรือนที่จัดทำบัญชีครัวเรือนและใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

พันธกิจ

๑. พัฒนาหน่วยงาน ส่งเสริมการศึกษาการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ส่งเสริมสวัสดิการ ส่งเสริมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนกระบวนการประชาสังคม และการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการบริการสาธารณะ
๒. เพื่อพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๓. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอโครงการเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ
๒. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
๓. ประชาชนมีความรัก สัมผัสสามัคคีของคนในชุมชน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. พัฒนาหน่วยงานให้น่าอยู่ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	ร้อยละของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ
๒. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	ร้อยละของพนักงานที่ได้ความรู้ในการเข้ารับการอบรม
๓. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีการศึกษาที่สูงขึ้น	จำนวนบุคลากรที่ศึกษาต่อ
๔. ก่อสร้างอาคาร สำนักงาน บ้านพักพนักงานและปรับปรุงภูมิทัศน์ที่สวยงาม	จำนวนโครงการที่ดำเนินการก่อสร้าง
๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๗. ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๘. ส่งเสริมกระบวนการประชาสังคม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคม

พันธกิจ

- ส่งเสริมการพัฒนาสวัสดิการสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ติดเชื้อเอชไอวี ส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ป้องกันยาเสพติด โรคติดต่อ บำรุงรักษาศิลปศึกษา ศิลปะวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

- ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนในด้านการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

- ประชาชนได้รับการสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ประชาชนมีความรัก สัมครสมานสามัคคีของคนในชุมชน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริมให้ความรู้และบริการด้านสาธารณสุข	จำนวนกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
๒. เฝ้าระวังป้องกันโรคต่าง ๆ เช่นโรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก	ร้อยละของประชาชนที่ได้ความรู้ในเข้ารับการอบรม
๓. สนับสนุนกิจกรรมป้องกันยาเสพติด	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๔. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๕. สนับสนุนส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. สนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๗. ส่งเสริมการพัฒนาสวัสดิการสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ติดเชื้อเอชไอวี	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสงเคราะห์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬาและนันทนาการ

พันธกิจ

- พัฒนาด้านการศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้แก่เด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาที่ทั่วถึงและมีคุณภาพเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาทางด้านการศึกษาของเด็กนักเรียน และประชาชนในท้องถิ่น
- ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ
- พัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

- เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มาตรฐาน
- ประชาชนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น	จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
๒. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การกีฬา	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๓. ก่อสร้างอาคารเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนโครงการที่ดำเนินการก่อสร้าง
๔. ฝึกอบรมส่งเสริมทักษะภาษาให้กับนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่น	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๕. ปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนโครงการที่ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม
๖. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. ส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

๒.๕ คำเป้าหมาย

๑. ระดับของประชาชนภายในตำบลกุดแหวดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๒. ประชาชนภายในตำบลมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
๓. ชุมชนมีความสงบเรียบร้อยและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๔. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานภายในเขตตำบล
๕. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในตำบลกุดแหวดได้รับการจัดการดูแล อนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน
๖. เป็นองค์กรที่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑. ก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษาถนนทางระบายน้ำ
๒. ก่อสร้างทางระบายน้ำ
๓. ขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้า และติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่าง
๔. ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลองส่งน้ำ
๕. ก่อสร้างซ่อมแซมและขยายประปาหมู่บ้าน
๖. ซ่อมแซมถนน รางระบายน้ำ และทรัพย์สินอื่น ๆ
๗. ก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซม ถนนลูกรังสู่พื้นที่ การเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. เฝ้าระวังการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. บำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมป่าชุมชน
๕. ฝึกอบรมให้ความรู้ในการอนุรักษ์พืชกษัตริย์สิ่งแวดล้อม
๖. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ
๗. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการปลูกต้นไม้
๘. ก่อสร้างสวนสุขภาพ เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๙. ปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด น่าอยู่ สวยงาม
๑๐. ขุดลอกหนองน้ำสาธารณะ กำจัดวัชพืช และปล่อยสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

๑. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน
๒. อบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ
๓. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มอาชีพ
๔. ก่อสร้างอาคารสำหรับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ
๕. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต
๖. ปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว
๗. สนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

๑. พัฒนาหน่วยงานให้น่าอยู่ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
๒. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
๓. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีการศึกษาที่สูงขึ้น
๔. ก่อสร้างอาคาร สำนักงาน บ้านพักพนักงานและปรับปรุงภูมิทัศน์ที่สวยงาม
๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
๖. จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
๗. ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๘. ส่งเสริมกระบวนการประชาสังคม

๙. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคม

๑. ส่งเสริมให้ความรู้และบริการด้านสาธารณสุข

๒. ฝึกระวังป้องกันโรคต่าง ๆ เช่นโรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก

๓. สนับสนุนกิจกรรมป้องกันยาเสพติด

๔. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา

๕. สนับสนุนส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖. สนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๗. ส่งเสริมการพัฒนาสวัสดิการสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ติดเชื้อเอดส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬาและนันทนาการ

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น

๒. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การกีฬา

๓. ก่อสร้างอาคารเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๔. ฝึกอบรมส่งเสริมทักษะภาษาให้กับนักเรียนและ ประชาชนในท้องถิ่น

๕. ปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน

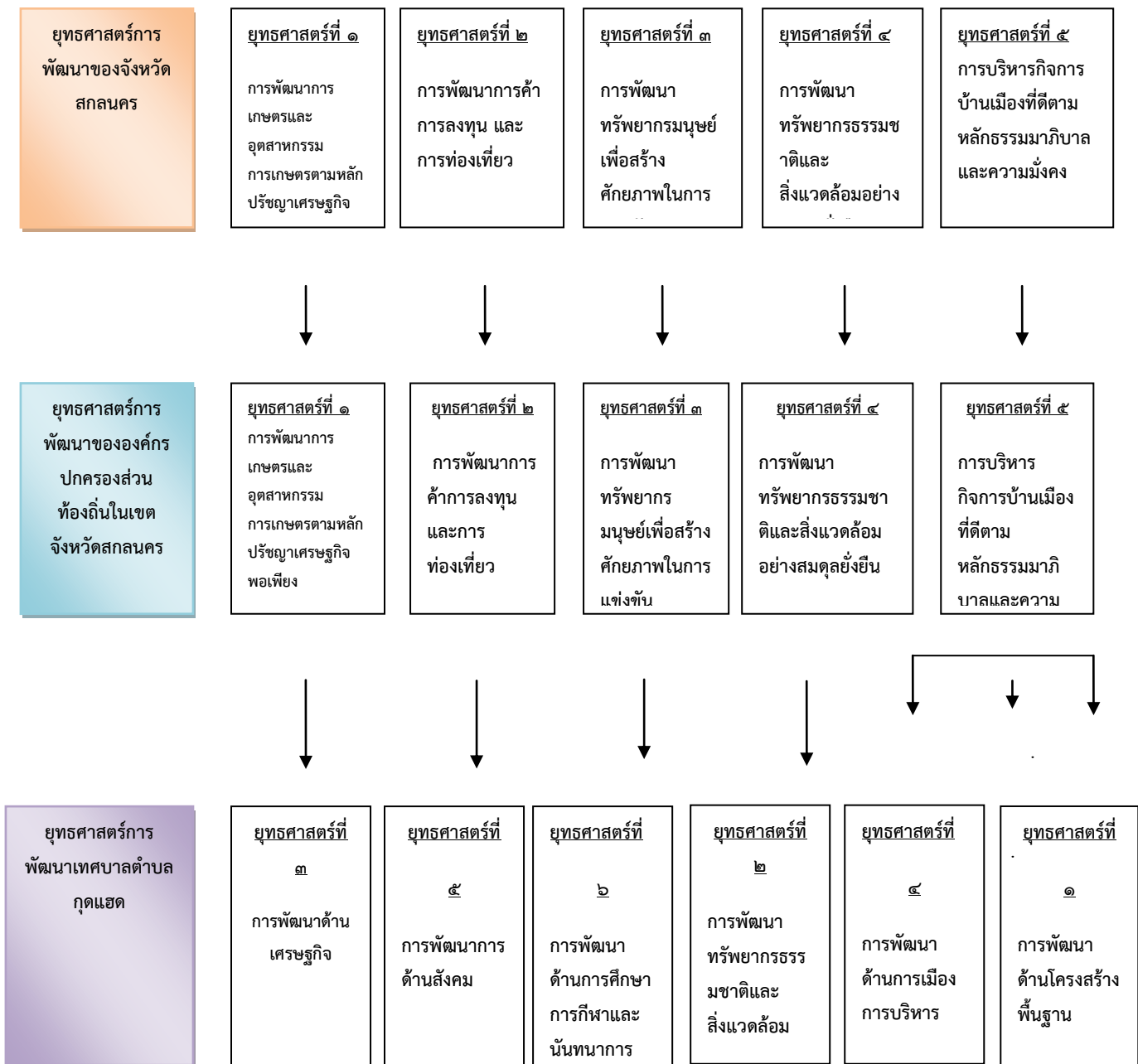
๗. ส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning Plan)

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลกุตแฮด จากประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์จังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนา เป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อม คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเทศบาลตำบลกุตแฮด จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ “ ชุมชนน่าอยู่ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานครอบคลุม มีภูมิคุ้มกันทางสังคมเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง “

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

**ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนา
ของเทศบาลตำบลกุดแฮด**

๓. การเพิ่ม

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis/Global Demand และ Trend) ปัจจัยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นด้วยเทคนิค SWOT Analysis การวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น เพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุศุดโดยใช้เทคนิค SWOT ANALYSIS

จุดแข็ง (Strength) : S

- ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ลักษณะพื้นที่เหมาะกับการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
- การบริหารองค์กรมีประสิทธิภาพ เน้นความโปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ และมีระบบควบคุมภายในที่ดี
- บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบต่างๆ
- มีแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาของประชาชน
- ประชาชนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น
- มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทุกส่วนในชุมชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต
- มีทำเลที่ตั้งดี ตั้งอยู่ในเขตชุมชน มีความสะดวกในการติดต่อราชการ
- ประชาชนมีฝีมือด้านหัตถกรรม

- มีความรัก สนิทศรสมานสามัคคีของคนในชุมชน

จุดอ่อน (Weak) :W

- การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาและความต้องการของท้องถิ่น
- ประชาชนส่วนใหญ่ขาดรายได้และอาชีพเสริมหลังฤดูเก็บเกี่ยว
- เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่ มีผลผลิตทางการเกษตรต่ำ ราคาต่ำ ต้นทุนสูง
- ประชาชนในพื้นที่มีอัตราการศึกษาคือต่ำ
- เยาวชนมีค่านิยมใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย
- ประชาชนขาดความมั่นคงในเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน
- ประชาชนบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- มีประชาชน เยาวชน บางส่วนติดสุรา บุหรี่ สารระเหย และยาเสพติด

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

วิเคราะห์ปัจจัยนอก (External Analysis)

โอกาส (Opportunity) : O

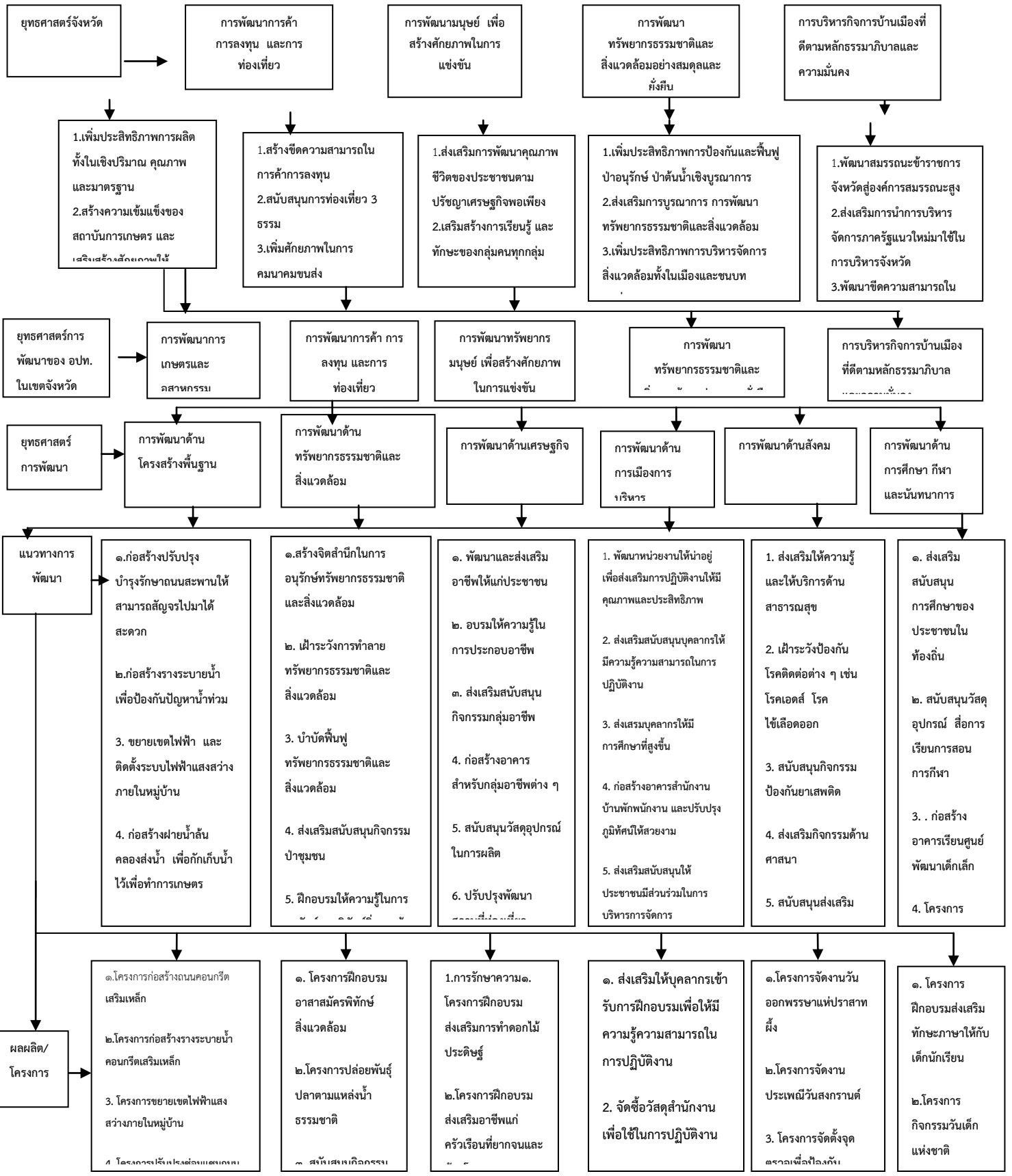
- การบริหารจัดการองค์การที่ยึดหลักแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- นโยบายของภาครัฐ ที่เน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนตลอดจน ส่งเสริมสนับสนุน
- การพัฒนาเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
- ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม
- เทคโนโลยีในปัจจุบันมีประสิทธิภาพในการทำงานที่รวดเร็วและทันสมัย ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงานที่รวดเร็ว และการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

อุปสรรค (Threat) : T

- งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นมีไม่เพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนา

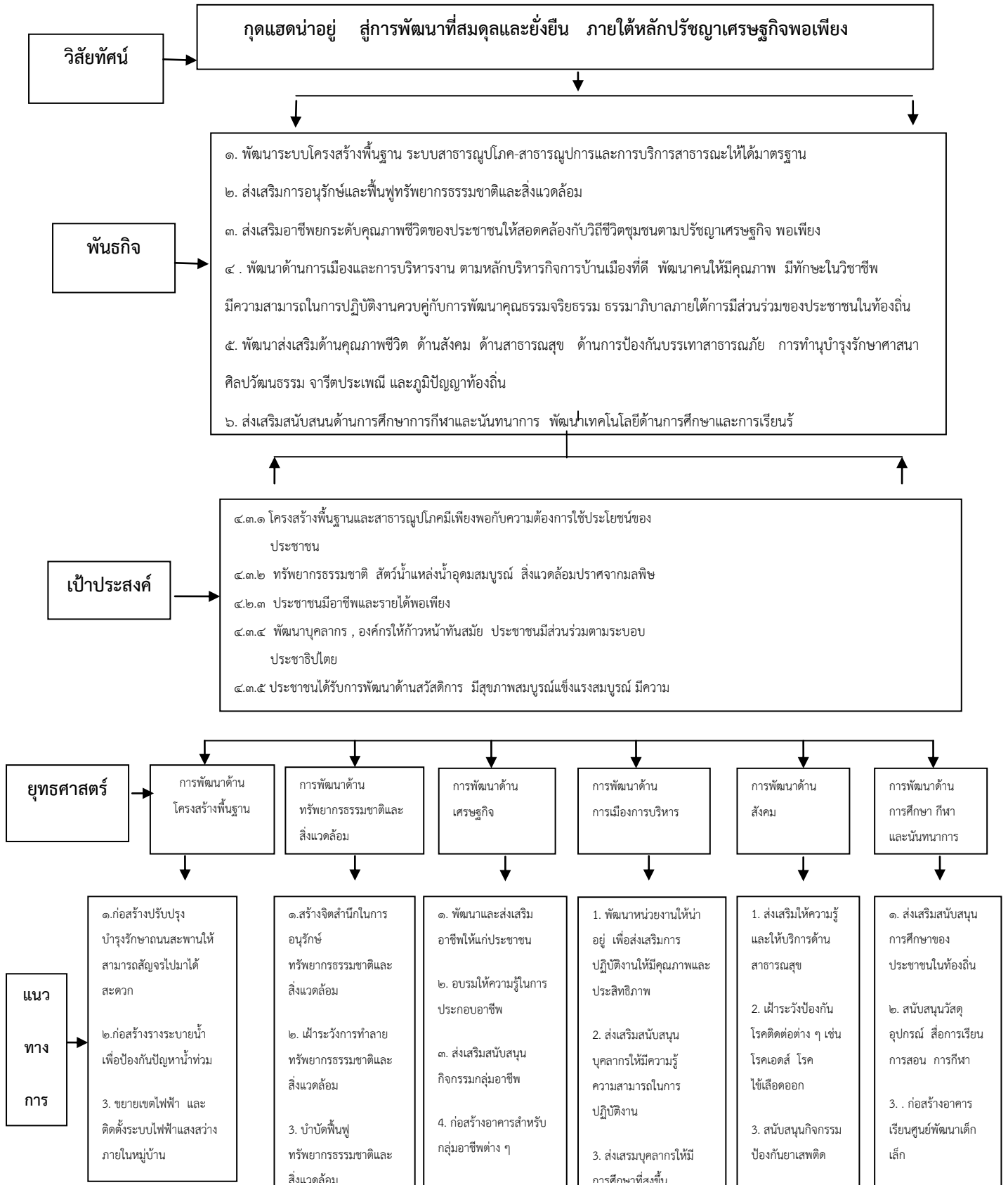
- ปัญหาทางสังคม การอย่าร้าง ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน การว่างงาน
- ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของหลักการลดรายจ่าย เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้
- ความไม่แน่นอนของราคาผลิตผลทางการเกษตร
- ความไม่แน่นอนของสภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งมีผลต่อการเกษตรกรรม

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนผังยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Strategy Map

ประเด็นยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาและตัวชี้วัด

รายละเอียดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

พันธกิจ

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการและการบริการสาธารณะให้ได้มาตรฐาน

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้ถนนได้มาตรฐาน
๒. เพื่อให้มีน้ำอุปโภค บริโภคที่เพียงพอ
๓. เพื่อให้มีไฟฟ้าแสงสว่างใช้อย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ
๒. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓. ประชาชนสัญจรไปมาสะดวก

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ก่อสร้างปรับปรุงบำรุงรักษาถนนทางระบายน้ำ	จำนวนเส้นทางที่ได้รับการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซม
๒. ก่อสร้างทางระบายน้ำ	จำนวนทางระบายน้ำที่ได้รับการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซม
๓. ขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้า และติดตั้งระบบไฟฟ้า แสงสว่าง	จำนวนร้อยละของประชาชนที่ได้รับการขยายเขตไฟฟ้าทั่วถึง
๔. ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลองส่งน้ำ	จำนวนฝายน้ำล้นและคลองส่งน้ำที่เพิ่มขึ้น
๕. ก่อสร้างซ่อมแซมและขยายประปาหมู่บ้าน	จำนวนโครงการที่ได้รับการก่อสร้างซ่อมแซม
๖. ซ่อมแซมถนน รางระบายน้ำ และทรัพย์สินอื่น ๆ	จำนวนโครงการที่ได้รับการซ่อมแซมบำรุงรักษา
๗. ก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซม ถนนลูกรังสู่พื้นที่ การเกษตร	จำนวนถนนลูกรังที่ได้รับการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

กองช่าง เทศบาลตำบลกุตแฮด

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัด :

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงประโยชน์ของป่าไม้
๒. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. พื้นที่ป่าถูกทำลายน้อยลง
๒. ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาป่าไม้

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๒. ฝังรากลึกการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๓. บำบัดฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๔. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมป่าชุมชน	ปริมาณป่าไม้ที่เพิ่มขึ้น
๕. ฝึกอบรมให้ความรู้ในการอนุรักษ์พืชพันธุ์สิ่งแวดลอม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการปลูกต้นไม้	ปริมาณต้นไม้ที่เพิ่มมากขึ้น
๘. ก่อสร้างสวนสุขภาพ เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	ร้อยละของประชาชนที่มาใช้บริการ
๙. ปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด น่าอยู่ สวยงาม	จำนวนครัวเรือนที่ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้
๑๐. ขุดลอกหนองน้ำสาธารณะ ลำห้วย กำจัดวัชพืช และปล่อย สัตว์น้ำในแหล่งน้ำ	ปริมาณสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

สำนักปลัด เทศบาลตำบลกุตแสด

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัด :

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

พันธกิจ

๓. ส่งเสริมอาชีพยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง

เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพเสริม

๒. สร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. มีการพัฒนาอาชีพในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๒. มีการส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าในชุมชน

๓. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้กับประชาชนในชุมชน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน	ร้อยละของประชาชนที่ผลิตสินค้าและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. อบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ	ร้อยละของประชาชนที่ได้ความรู้ในการอบรม
๓. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มอาชีพ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๔. ก่อสร้างอาคารสำหรับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ	จำนวนโครงการที่ดำเนินการก่อสร้าง
๕. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. ปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. สนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนครัวเรือนที่จัดทำบัญชีครัวเรือนและใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

<p>หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก</p> <p>สำนักปลัด เทศบาลตำบลกุตแฮด</p> <p>กองการศึกษา เทศบาลตำบลกุตแฮด</p> <p>ความเชื่อมโยง</p> <p>1. ยุทธศาสตร์จังหวัด :</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>
--

ยุทธศาสตร์ที่ ๔

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเมืองการบริหาร

พันธกิจ

๑. พัฒนาด้านการเมืองและการบริหารงาน ตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีทักษะในวิชาชีพ มีความสามารถในการปฏิบัติงานควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ธรรมภิบาล ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการบริการสาธารณะ
๒. เพื่อพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๓. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอโครงการเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ
๒. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
๓. ประชาชนมีความรัก สัมผัสสามัคคีของคนในชุมชน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. พัฒนาหน่วยงานให้น่าอยู่ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	ร้อยละของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ
๒. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน	ร้อยละของพนักงานที่ได้ความรู้ในการเข้ารับการอบรม
๓. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีการศึกษาที่สูงขึ้น	จำนวนบุคลากรที่ศึกษาต่อ
๔. ก่อสร้างอาคาร สำนักงาน บ้านพักพนักงานและปรับปรุงภูมิทัศน์ที่สวยงาม	จำนวนโครงการที่ดำเนินการก่อสร้าง
๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๘. ส่งเสริมกระบวนการประชาสังคม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๙. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

สำนักปลัด เทศบาลตำบลกุตแดด

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัด :

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

พันธกิจ

๑. พัฒนาส่งเสริมด้านคุณภาพชีวิต ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การทำนุบำรุงรักษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนในด้านการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น
๓. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. ประชาชนได้รับการสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต
๒. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓. ประชาชนมีความรัก สัมผัสสมานสามัคคีของคนในชุมชน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริมให้ความรู้และบริการด้านสาธารณสุข	จำนวนกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
๒. ฝ้าระวังป้องกันโรคต่าง ๆ เช่นโรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก	ร้อยละของประชาชนที่ได้ความรู้ในการเข้ารับการอบรม
๓. สนับสนุนกิจกรรมป้องกันยาเสพติด	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๔. ส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๕. สนับสนุนส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖. สนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. ส่งเสริมการพัฒนาสวัสดิการสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ติดเชื้อเอดส์	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสงเคราะห์

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

สำนักปลัด เทศบาลตำบลกุสุมาลย์

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัด :

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬาและนันทนาการ

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาการกีฬาและนันทนาการ พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาและการเรียนรู้

เป้าประสงค์

๔. เพื่อพัฒนาทางด้านการศึกษาของเด็กนักเรียน และประชาชนในท้องถิ่น
๕. ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ
๖. พัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑. เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มาตรฐาน
๓. ประชาชนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น	จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน
๒. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การกีฬา	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๓. ก่อสร้างอาคารเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนโครงการที่ดำเนินการก่อสร้าง
๔. ฝึกอบรมส่งเสริมทักษะภาษาให้กับนักเรียนและ ประชาชนในท้องถิ่น	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๕. ปรับปรุงซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนโครงการที่ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม
๖. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗. ส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

สำนักปลัด เทศบาลตำบลกุ๊ดแฮด

กองการศึกษา เทศบาลตำบลกุ๊ดแฮด

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัด :

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขัน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขัน